

Nr 34

Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1974/75 till byggnadsarbeten m. m. inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde; given den 8 mars 1974.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över utbildningsärenden, föreslå riksdagen att bifalla de förslag om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

CARL GUSTAF

BERTIL ZACHRISSON

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ett investeringsanslag av 210 milj. kr. för byggnadsarbeten inom utbildningsdepartementets område. Medelsförbrukningen för verksamheten under innevarande och nästa budgetår beräknas till sammanlagt ca 430 milj. kr.

Medel tas upp för bl. a. ombyggnad av lokaler i Stockholms slott för livrustkammaren, nybyggnad för högre utbildning i Växjö, nybyggnad för restaurang m. m. inom Chalmersområdet och nybyggnad för kemi, etapp II, i Göteborg samt nybyggnad för högre utbildning, etapp II, i Örebro. Vidare beräknas medel för fortsatt utbyggnad för högskolan i Luleå.

För inredning och utrustning av lokaler vid universiteten m. m. föreslås en medelsanvisning av 75 milj. kr.

I propositionen behandlas ett förslag till utbyggnadsplan för Skepps- och Kastellholmarna i Stockholm avgivet av 1969 års Skeppsholmsutredning. Vidare anges vissa riktlinjer för den fortsatta lokal- och utrustningsplaneringen inom kulturområdet.

Utdrag av protokollet över utbildningsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland i statsrådet den 8 mars 1974.

Närvarande: Statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena ANDERSSON, statsråden STRÄNG, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, BENGTSSON, NORLING, LÖFBERG, FELDT, SIGURDSEN, GUSTAFSSON, ZACHRISSON.

Chefen för utbildningsdepartementet statsrådet Zachrisson anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *anslag för budgetåret 1974/75 till byggnadsarbeten m. m. inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde* och anför.

I prop. 1974: 1 (bil. 10 s. 470 och 354) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avvaktan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1974/75 beräkna

till Byggnadsarbeten inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde ett investeringsanslag av 210 milj. kr.;

till Inredning och utrustning av lokaler vid universiteten m. m. ett reservationsanslag av 75 milj. kr.

Jag anhåller att nu få ta upp dessa frågor.

Byggnadsarbeten inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde

1972/73 Utgift ¹	209 719 289	Behållning ¹	20 740 493
1973/74 Anslag ²	202 102 000		
1974/75 Förslag	210 000 000		

¹ Anslagen Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål, Byggnadsarbeten vid specialskolan m. m. och Byggnadsarbeten vid universiteten m. m.

² Anslagen Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål och Byggnadsarbeten vid universiteten m. m.

Detta investeringsanslag, som fr. o. m. budgetåret 1974/75 ersätter anslagen Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål, Byggnadsarbeten vid specialskolan m. m. och Byggnadsarbeten vid universiteten m. m., avser byggnadsarbeten inom de delar av sektorerna utbildning, forskning och kultur — med undantag för verksamheten vid Sveriges Radio — som finansieras inom VIII:e huvudtiteln och där byggnadsstyrelsen har ansvar för lokalförsörjningen.

Jag har i prop. 1974: 28 anmält mina förslag till Kungl. Maj:t med anledning av vad kulturrådet och 1965 års musei- och utställningssakkunna (MUS 65) föreslagit i sina betänkanden (SOU 1972: 66) *Ny kulturpolitik* och (SOU 1973: 5) *Museerna*. Några av de frågor som aktualiserats av vad utredningarna föreslagit bör anmälas i detta sammanhang.

1965 års musei- och utställningssakkunniga

MUS 65 har i betänkandet *Museerna* sammanfattat planeringsläget vad gäller lokalförsörjningen för de museer där byggnadsstyrelsen har ansvaret för lokalförsörjningen. MUS 65 konstaterar bl. a. att det föreligger ett uppdämt behov av genomgripande förbättringar i fråga om de statliga museernas lokalförsörjning. Utredningen redovisar att byggnadsstyrelsen har utfört en långtgående planering för hur dessa behov skall tillgodoses. Styrelsen har därvid funnit det nödvändigt att i form av en detaljerad plan för investeringarna lämna underlag för Kungl. Maj:ts prioritering och styrning av resursinsatserna. För de berörda museernas del skulle ett realiserande av museernas nuvarande planer och på grundval av dessa upprättade byggnadsprogram medföra investeringar i storleksordningen 150 milj. kr. I dessa planer ingår enligt utredningen förslag till åtgärder av två slag, nämligen dels sådana som syftar till att genom enbart lokalförbättringar effektivisera den nuvarande verksamheten, dels sådana som sammanhänger med en ökad

ambitionsnivå som för att realiseras inte endast kräver ökade lokalresurser utan även ökade resurser i form av personal, omkostnadsanslag, etc. Då här föreligger ett heterogent komplex av krav och önskemål konstaterar utredningen att en prioritering som innebär enbart en rangordning mellan de olika museerna inte kan genomföras.

Den långsiktiga planering som efterlysts av byggnadsstyrelsen behöver utföras i samarbete mellan byggnadsstyrelsen och ett organ med samlad översikt över de statliga museernas verksamhet.

Planeringsfrågorna inom den statliga museisektorn har behandlats av några av de remissinstanser som yttrat sig över betänkandet. *Byggnadsstyrelsen* anför att utredningens skisser till en utbyggnad av museisektorn redovisar snarare ett resursbehov än en genomarbetad utbyggnadsplan. Om ett sammanhållet organ på central nivå skapas kan dock detta inom senare beslutade ramar göra prioriteringar och utarbeta åtgärdsprogram för hur utredningens intentioner skall förverkligas. *Statskontoret* understryker kravet på en långsiktig och konsekvent lokalplanering och föreslår i likhet med *teater- och musikrådet* att förutsättningarna prövas för en för museerna samordnad lokalplanering inom ramen för en särskild lokal- och utrustningsprogramkommitté (LUP-kommitté), förslagsvis knuten till det föreslagna statens kulturråd. *Kulturrådet* menar att det nya kulturrådet bör kunna göra viktiga insatser genom att i samråd med byggnadsstyrelsen utarbeta underlag i frågor som rör de statliga museernas lokalförsörjning. Med hänsyn till de stora anspråk som finns blir prioriteringen mellan projekten särskilt betydelsefull.

1969 års Skeppsholmsutredning

1969 års Skeppsholmsutredning (Fö 1970: 18) har i april 1972 överlämnat betänkandet (Ds Fö 1972: 1) med samma namn.

Med utgångspunkt i tidigare principskiss — 1959 års Skeppsholmsutrednings betänkande (SOU 1966: 27) Skeppsholmens framtida användning — för Skepps- och Kastellholmarnas användning sedan marinen i huvudsak flyttat från holmarna har utredningen upprättat en utbyggnadsplan för dessa. Holmarna skall enligt utredningens direktiv »användas för i huvudsak kulturella och konstnärliga ändamål samt för turism och fritidsverksamhet».

Syftet med den utbyggnadsplan som utredningen lagt fram är att ge långsiktiga riktlinjer för holmarnas disposition. Dessa riktlinjer har utformats med utgångspunkt i att den kulturmiljö som Skepps- och Kastellholmarna utgör skall tas till vara samtidigt som holmarna bör förvandlas till en levande stadsdel med kulturell inriktning allt under beaktande av de pietetskrav som holmarnas historia, läge, natur och bebyggelse ställer upp. Planarbetet har i första hand inriktats på att redovisa huvudprinciper för den framtida dispositionen av mark, bygg-

nader och anläggningar i syfte att ge underlag för bl. a. fortsatt beslutsfattande. Utredningen framhåller särskilt att man därvid inte funnit det vara vare sig möjligt eller eftersträvänsvärt att på varje enskild punkt presentera slutliga ställningstaganden. I de fall där olika alternativ enligt utredningen ansetts tänkbara bör det i stället finnas utrymme för en kontinuerlig omprövning av planförslagets detaljer.

Målsättningen för utredningen har varit att ge de kulturinstitutioner som vunnit hävd på Skeppsholmen tillräckliga expensionsmöjligheter, att tillföra holmarna sådana verksamheter som genom ett differentierat innehåll kan bidra till att berika holmarnas karaktär av kultur- och rekreationsområde samt att ge vidgat utrymme för spontana aktiviteter utanför de etablerade institutionernas ram.

Vissa förslag har åskådliggjorts av utredningen bl. a. i form av en dispositionsplan för holmarna. Denna är inte att se som ett förslag till slutlig utformning av nybyggnader och nyanläggningar.

Kartor över dels nuvarande, dels av utredningen föreslagen disposition av bebyggelsen på holmarna torde få återges som *bilaga 1* till statsrådsprotokollet i detta ärende. Utredningens förslag för de olika verksamheterna på holmarna är i korthet följande.

Museer

Förutom de museer som i dag finns på Skeppsholmen, nämligen moderna museet, östasiatiska museet samt Sveriges arkitekturmuseum föreslår utredningen att nationalmuseets konsthantverksavdelning förläggas dit. Utredningen innehåller förslag till utvidgade lokaler för dessa museer.

Utbildningsinstitutioner

Utbildningsinstitutionerna på Skeppsholmen representeras i dag av konsthögskolan samt av nordiska institutet för samhällsplanering. Utredningen förordar att en av konstnärsutbildningssakkunniga föreslagen designhögskola förläggas till ön.

För konst- och designhögskolorna föreslås omfattande nybyggnader på varvsområdet på Skeppsholmens nordöstra sida.

Annan kulturell verksamhet

F. n. pågår en försöksverksamhet i Skeppsholmskyrkan bl. a. med syfte att göra denna till en mötesplats för det kyrkliga och profana kulturlivet. Utredningen förordar att försöksverksamheten fortsätter. Vidare föreslår utredningen att regionmusiken i Stockholm förläggas till holmarna.

Inom Stockholms kommun pågår f. n. utredningar om förutsättningar för att ordna ateljéer och verkstäder för konstnärer på varvsområdet.

Rekreation och fritid

Utbyggnadsplanen syftar till att med bevarande av den nuvarande naturmiljön tillskapa grönytor och uterum som medger en mera varierad användning av holmarnas friytor än f. n.

En ca 10 000 m² stor sammanhängande grönyta för olika friluftsfunktioner föreslås bli anordnad på området mellan Långa raden och Södra brobänken på Skeppsholmens sydvästsida. För utomhusevenemang kommer även en nyanlagd gård samt planen framför moderna museet att stå till förfogande.

Utredningen förordar att en av kasernbyggnaderna byggs om till vandrarhus.

Utredningens förslag kommer att medföra en ökad publiktillströmning till holmarna. Utredningen har redovisat förslag om hur de därigenom ökade kraven på publikservice skall tillgodoses.

Trafik

Utredningen föreslår att trafikförhållandena på holmarna saneras. Skeppsholmen bör tillföras kollektiva kommunikationer för att tillgängligheten skall ökas och den enskilda biltrafikens rörelsemönster bör samtidigt begränsas radikalt.

I utbyggnadsplanen föreslås att huvuddelen av holmarnas parkeringsplatser anordnas på varvsområdet. Parkeringen skall kunna nås genom en tunnel under Skeppsholmskyrkan.

Wasamuseet

Stockholms kommun har hos byggnadsstyrelsen föreslagit att Wasamuseet förläggs till Skeppsholmen. Med hänsyn till bl. a. den planerade Wasahallens volym samt till Wasamuseets trafikalkstrande effekter avstyrker utredningen att detta förläggs till Skeppsholmen.

Framtida handläggning av Skeppsholmens utbyggnad

Utredningen har bedrivits i samarbete med en av Stockholms kommun utsedd samarbetsgrupp för Skeppsholmen.

Betänkandet får ses som ett principprogram i översiktlig form för Skepps- och Kastellholmarnas framtida disposition. Genomförandet av den föreslagna vitaliseringen av holmarna som ett kultur- och rekreationssentrum bör enligt utredningen ses som en för staten och Stockholms kommun gemensam angelägenhet. Den samordning av planeringsinsatser mellan dessa parter som redan uppnåtts vid arbetet med utbyggnadsplanen bör gälla som riktlinje även för den fortsatta detaljplaneringen. Efter remissbehandling av utbyggnadsplanen bör denna därför överlämnas till byggnadsstyrelsen som har att i samarbete med kommunen fullfölja planeringen av Skepps- och Kastellholmarnas framtida disposition.

Remissyttrandena

Över utredningen har, efter remiss, yttranden avgetts av överbefälhavaren (ÖB), chefen för marinen (CM), fortifikationsförvaltningen (FortF), byggnadsstyrelsen, kammarkollegiet, statskontoret, sjöfartsstyrelsen, riksantikvarieämbetet (RAÄ), universitetskanslersämbetet — som överlämnat yttrande från universitetet i Stockholm — LUP-kommittén för Stockholm, utrustningsnämnden för universitet och högskolor, nationalmuseum med östasiatiska museet, statens sjöhistoriska museum, Konstakademien, nordiska institutet för samhällsplanering, länsstyrelsen i Stockholms län, Stockholms kommun, Stockholms läns landsting, domkapitlet i Stockholm, organisationskommittén för regionmusiken, organisationskommittén för högre musikutbildning — som överlämnat yttrande från musikhögskolan i Stockholm — konstnärsutbildningssakkunniga (KUS), MUS 65 samt Jacobs församling.

Vidare har yttranden avgetts av Svenska turistföreningen (STF), Stiftelsen Sveriges arkitekturmuseum, Stiftelsen Birkagården, Svenska kyrkans kulturinstitut och Skeppsholmens byalag.

Härutöver har Sveriges arkitekters riksförbund (SAR) och Skeppsholmens båtklubb inkommit med skrivelser med anledning av utredningens förslag.

De av remissorganen framförda synpunkterna har varit av två slag, dels sådana som hänför sig till av utredningen föreslagna huvudprinciper för dispositionen av holmarna, dels sådana som berör detaljer i utredningens förslag. Jag skall i detta sammanhang endast redovisa sådana synpunkter som berör huvudprinciperna, dvs. utredningens allmänna målsättning, förslaget till verksamhetsplan och fysisk plan samt den fortsatta handläggningen av Skeppsholmsutredningens förslag. Förslag till åtgärder med anledning av förslaget vad gäller Skeppsholmskyrkan kommer att anmälas för Kungl. Maj:t i annat sammanhang.

Allmän målsättning

KUS, nationalmuseet samt STF ansluter sig till den av utredningen angivna målsättningen. Skeppsholmens byalag anser att förslaget kan läggas till grund för omdaningen av miljön på holmarna. Även Stockholms kommun anser att förslaget, med vissa undantag, bör kunna ligga till grund för den fortsatta planeringen av området. MUS 65 konstaterar att utredningen valt att låta miljöaspekterna bli bestämmande för graden av utnyttjandet av holmarna och anser att de framlagda förslagen väl motsvarar målet att få till stånd ett levande centrum för kulturverksamhet.

SAR delar utredningens uppfattning men finner det angeläget att undvika en koncentration av en och samma verksamhetstyp till holmarna. Liknande uppfattningar framförs av nordiska institutet för samhällsplanering och Stockholms läns landsting. Institutet pekar på den

segregation och ensidighet i miljön som en koncentration av institutioner inom miljögestaltningens område innebär och den stimulans som sådana institutioner skulle kunna ge andra områden i Stockholmsregionen och landet i övrigt. Institutet menar att utredningen borde ställt sig mer positiv till andra verksamheter om man önskar ett mera differentierat innehåll i verksamheten på holmarna. Landstinget anser att en viss försiktighet och återhållsamhet bör gälla vad avser en förläggning av utbildning inom kultursektorn och konstnärsateljéer till holmarna. En ensidig inriktning på en viss typ av institutioner kan innebära att Skeppsholmen utvecklas till en kulturell ö i inte enbart positiv bemärkelse. Landstinget finner vidare att åtgärder för att öka verksamheten hos publika inrättningar på holmarna är att föredra framför åtgärder som leder till en ökning av antalet icke-publika institutioner och inrättningar där. Liknande tankegångar framförs av *Sveriges arkitekturmuseum* som diskuterar konflikten i målsättningen att samtidigt bevara holmarnas miljö och vitalisera verksamheten där. En minskning av publikunderlaget minskar enligt museet samtidigt underlaget för den kollektiva trafikförsörjningen och därmed även besöksfrekvensen på holmarna.

Enligt *RAÄ* bör den planering som sker för holmarna i första hand vara en bevarandeplanering där målet är att finna lämpliga funktioner för byggnaderna med ett minimum av ombyggnadsåtgärder samt att säkerställa den yttre miljön. Enligt ämbetet synes utredningens förslag i huvudsak uppfylla kraven på en första etapp i denna bevarandeplanering.

Verksamhetsplan

Flertalet remissinstanser är med de undantag jag tidigare berört positiva till utredningens förslag till vilka verksamheter som skall beredas plats på holmarna. Ett stort antal detaljerade synpunkter angående dispositionen av olika byggnader samt ordningen för genomförandet av utredningens förslag förs fram. Jag skall i detta sammanhang endast ta upp frågor om den framtida militära verksamheten på holmarna och om bostäder där. Enligt utredningens direktiv skall vissa byggnader på holmarna disponeras för försvaret även i framtiden. Vissa av de övriga byggnader som i dag disponeras av försvaret skall genom Kungl. Maj:ts beslut den 6 maj 1970 t. v. hyresfritt få disponeras av försvaret. Flertalet av dessa berörs av utredningens förslag. *ÖB*, *CM*, och *FortF* har ett flertal erinringar mot förslagen i dessa delar. Erinringarna berör dels tidplanen för försvarets avflyttning från de övergångsvis disponerade byggnaderna, dels den framtida användningen av f. d. sjökrigsskolan (byggnad nr 32). De militära remissorganen föreslår att denna byggnad tas in bland de byggnader som permanent får disponeras för militära ändamål. Enligt *ÖB* och *FortF* pågår en prövning av möjligheterna att förlägga försvarshögskolan till Skeppsholmen och då i första hand till

amiralitetshuset (byggnad nr 18). En sådan förläggning skulle kräva ytterligare lokaler utanför amiralitetshuset varvid f. d. sjökrigsskolan skulle vara lämplig. *CM* och *FortF* motsätter sig att salutbatteriet vid entrén till Skeppsholmen avlägsnas i enlighet med utredningens förslag. *CM* anför också att marinen även i fortsättningen bör ha en viss hemortsrätt på Skepps- och Kastellholmarna.

Bostäder finns i dag bl. a. på Kastellholmen och i östra boställshuset på Skeppsholmen. Utredningen föreslår att dessa bibehålls. Vidare finns ett antal enstaka bostadslägenheter i de övriga byggnaderna på Skeppsholmen. Utredningen föreslår att dessa senare bostäder avvecklas. *Länsstyrelsen* anser att ett mycket begränsat antal bostäder för t. ex. funktionärer och studerande vid institutioner på holmarna bör upplåtas inom området.

Stockholms domkapitel och *Jacobs församling* föreslår att det s. k. prästbostället på Skeppsholmen, vilket i utredningens förslag föreslås bli använt som fotomuseum bibehålls som bostad. Församlingen föreslår att prästbostället i framtiden upplåts åt någon kyrklig befattningshavare i den församling som i framtiden utrustas med huvudmannafunktioner för Skeppsholmskyrkan. *Skeppsholmens byalag* anser att ev. lediga lägenheter på Kastellholmen bör upplåtas till innehavarna av de bostäder på Skeppsholmen som enligt utredningens förslag skall avvecklas.

Stockholms kommun anför att holmarna erbjuder en utmärkt bostadsmiljö för alla kategorier människor. Kommunen menar därför att frågan om bostäder på Skeppsholmen inte bör bli föremål för beslut enligt utredningens förslag. Då viss utbildningsverksamhet bedrivs i statlig regi anser kommunen att man bör överväga att göra de nu befintliga lägenheterna till elevhem för dem som studerar på Skeppsholmen. En sådan ordning skulle innebära en snabb genomströmning av hyresgäster. Många skulle på det sättet få uppleva privilegiet att bo på Skeppsholmen utan någon risk för att dessa bostadsområden efter hand skulle komma att domineras av vissa privilegierade medborgargrupper.

Fysisk plan

Utredningen har som utgångspunkt för sitt förslag till fysisk plan angivit att holmarnas nuvarande karaktär skall bestå samt att vart och ett av de enskilda elementen i denna miljö skall respekteras och vårdas med varsamt handlag. Denna utgångspunkt har inte föranlett några erinringar från remissorganens sida.

RAÄ framhåller att holmarnas miljökvaliteter är så höga att rivningar i syfte att höja dessa med få undantag måste te sig meningslösa. Ämbetet anser det vara en naturlig och värdefull principlösning att alla nybyggnader är koncentrerade till det gamla varvsområdet. Den i utredningen redovisade nybyggnadsvolymen bör enligt ämbetet betraktas som ett maximalalternativ som helst inte bör komma till utförande. Lik-

nande synpunkter anför av *SAR* och *Konstakademien*. Enligt *SAR* är en undersökning av möjligheterna att i ökad omfattning använda befintliga byggnader väl motiverad. Även *MUS 65* ifrågasätter om inte en långt större återhållsamhet beträffande föreslagna rivningar varit befo- gad i ett läge där utredningen valt att låta miljöaspekterna bli bestäm- nande synpunkter anför av *SAR* och *Konstakademien*. Enligt *SAR* är mande för graden och arten av holmarnas bevarande. Från olika re- missinstanser framförs skilda önskemål om bevarande av ett flertal byggnader.

Enligt *byggnadsstyrelsen* har reduktioner i ett av programmen som legat till grund för uppbyggnadsplanen medfört att de till rivning före- slagna arrestbyggnaden (nr 14) och kasern IV (nr 17) tills vidare kan bi- behållas. Vidare biträder byggnadsstyrelsen ett förslag från FortF att krut- och fosforhusen (nr 206 och 207) på Kastellholmen återförs till försvarets fastighetsfond och bevaras. Styrelsen anför vidare att Konst- akademien under hand uttalat sig för att en lösning av konsthögskolans lokalfrågor i görligaste mån baseras på en återanvändning av befintliga byggnader på Skeppsholmen varvid tidigare angivna programkrav torde kunna omprövas. Styrelsen anser det väsentligt att i samråd med aka- demien utreda ett sådant alternativ innan ställning tas till en utbyggnad av konsthögskolans lokaler på Skeppsholmen.

Framtida handläggning av Skeppsholmens utbyggnad

För ett genomförande av utredningens förslag krävs bl. a. ett sam- arbete mellan staten och Stockholms kommun i ett flertal frågor som t. ex. underhåll av gator och parkområden och upplåtelse av vissa fastigheter. Holmarna är inte heller stadsplanelagda.

Stockholms kommun redovisar att kommunstyrelsen genom beslut den 31 januari 1973 bl. a. beslutat dels att uppdra åt den tidigare till- satta arbetsgruppen för planering av Skeppsholmens framtida använd- ning, vilken samarbetat med Skeppsholmsutredningen, att medverka i det fortsatta planeringsarbetet, dels att överlämna sitt remissvar över Skeppsholmsutredningen till förhandlingskommissionen för handlägg- ning av vissa aktuella markuppgörelser mellan kronan och kommunen som underlag för kommande förhandlingar med kronan.

Anslagsförslag m. m.

Från byggnadsstyrelsen och tekniska högskolans i Stockholm bygg- nadskommitté föreligger framställningar om investeringsanslag för bud- getåret 1974/75. Vidare har styrelsen successivt redovisat projekterings- handlingar m. m. för aktuella byggnadsobjekt.

Jag vill först erinra om de principer som gäller för handläggningen av ärenden rörande byggnadsverksamheten under detta anslag.

För varje universitetsort finns en lokal- och utrustningsprogramkommitté (LUP-kommitté) med uppgift att utarbeta lokal- och utrustningsprogram för flertalet högskolor på orten. Kommittéerna för Uppsala, Lund och Göteborg utarbetar motsvarande program även för de tre berörda filialorterna, dvs. resp. Örebro, Växjö och Karlstad. Genom beslut den 29 juni 1970 tillkallades en LUP-kommitté för Linköping. Organisationskommittéerna för högre teknisk utbildning och forskning i övre Norrland samt för högre musikutbildning har motsvarande uppgifter för resp. utbildning och forskning i Luleå samt högre musikutbildning utanför Stockholm. Programunderlag för bl. a. lärarhögskolorna och specialskolan utarbetas av skolöverstyrelsen. Den år 1969 tillkallade universitetsrestaurangkommittén skall bl. a. upprätta lokalprogram för sådana restauranglokaler, i anslutning till universitet och högskolor m. m., som skall uppföras av staten. För huvuddelen av de myndigheter och institutioner som inte innefattas av verksamheten hos de nämnda kommittéerna utarbetar byggnadsstyrelsen lokalprogram.

När ett lokalprogram färdigställts överlämnas det till byggnadsstyrelsen som på grundval av lokalprogrammet i samråd med den myndighet som utarbetat detta upprättar ett byggnadsprogram. Detta innehåller bl. a. förslag till byggnadsobjektets placering och allmänna utformning samt en uppskattning av kostnaderna och en beräknad tidplan för objektet.

Kungl. Maj:t lämnar efter prövning av byggnadsprogrammet i regel ett uppdrag att utarbeta förslags- eller huvudhandlingar för objektet. När handlingar har färdigställts på vilka en tillförlitlig kostnadsberäkning kan grundas begärs normalt medel av riksdagen för byggnadsobjektet. En närmare redogörelse för denna handläggningsordning lämnas i en tryckt promemoria, benämnd Handläggning av statliga byggnadsärenden (Finansdepartementet 1968). Kungl. Maj:t har den 11 april 1969 uppdragit åt byggnadsstyrelsen att t. v. bedriva försöksverksamhet med totalentreprenad. Inom ramen för denna försöksverksamhet kan det bli aktuellt att begära medel av riksdagen för vissa byggnadsobjekt på grundval av en kostnadsuppskattning av underlaget för totalentreprenaden.

I min följande redogörelse för de byggnadsobjekt som är aktuella för nästa budgetår tar jag sålunda i regel inte upp sådana objekt för vilka projekteringen ännu inte nått det stadium då — enligt nämnda handläggningsordning — redovisning för riksdagen bör ske. Jag kommer inte heller att särskilt behandla sådana objekt som tidigare redovisats för riksdagen och för vilka kostnadsramarna föreslås antingen bli uppförda med oförändrade eller sänkta belopp eller bli höjda endast med hänsyn till den allmänna byggnadskostnadsstegringen. För tiden den 1 april 1972 — den 1 april 1973 beräknar styrelsen denna kostnadsstegring till 8,5 %. Kostnaderna redovisas i det följande i prisläget den 1 april 1973 om inte annan prisnivå anges.

Stockholm

Försörjningsåtgärder inom Frescatiområdet. För översiktlig planläggning och för anslutningsavgifter får resp. 1,5 milj. kr. och 1,3 milj. kr. tas i anspråk.

För övriga åtgärder finns en kostnadsram av 24 095 000 kr. i prisläget den 1 april 1972, vilket motsvaras av 24 450 000 kr. i prisläget den 1 april 1973. Kungl. Maj:t uppdrog den 29 juni 1973 av sysselsättningsskäl åt byggnadsstyrelsen att utföra en gångväg mellan södra tunnelbaneuppgången och nybyggnaderna inom Frescatiområdet inom en kostnadsram av 200 000 kr. Nämda belopp motsvaras av 215 000 kr. i prisläget den 1 april 1973. Styrelsen föreslår att en kostnadsram av $(24\,450\,000 + 215\,000 =)$ 24 665 000 kr. för övriga åtgärder förs upp i investeringsplanen.

Försörjningsåtgärder inom karolinska institutets område. För översiktlig planläggning och för anslutningsavgifter får resp. 690 000 kr. och 700 000 kr. tas i anspråk.

För övriga åtgärder finns en kostnadsram av 4 595 000 kr. i prisläget den 1 april 1972, vilket motsvaras av 4 675 000 kr. i prisläget den 1 april 1973. Kungl. Maj:t uppdrog den 29 juni 1973 av sysselsättningsskäl åt byggnadsstyrelsen att inom en kostnadsram av 1,5 milj. kr. utföra arbeten för förstärkning av distributionssystemet för värmeförsörjning vid karolinska institutet. Nämda belopp motsvaras av 1 630 000 kr. i prisläget den 1 april 1973. Styrelsen föreslår att kostnadsramen för övriga åtgärder förs upp med ett belopp av $(4\,675\,000 + 1\,630\,000 =)$ 6 305 000 kr.

Nybyggnad för elevbostäder vid Tomtebodaskolan. Byggnadsstyrelsen har den 8 oktober 1973 redovisat förslag till utbyggnadsplan för elevbostäder vid specialskolan för synskadade elever vid Tomteboda i Solna. Förslaget syftar till att en mer normal bostadsmiljö skall kunna erbjudas eleverna och avser 10 marklägenheter för vardera 5—6 elever i radhus inom norra delen av skolområdet. Skolans elever bor f. n. i rum i skolans huvudbyggnader i direkt anslutning till skollokalerna. Byggnadsstyrelsen avser att senare studera den fortsatta användningen av de nuvarande bostadsutrymmena. Styrelsen uppskattar kostnaderna för nybyggnaden till 2,9 milj. kr.

Ombyggnad för livrustkammaren. Byggnadsstyrelsen har den 13 december 1972 redovisat förslagshandlingar för en ombyggnad av lokaler i Stockholms slott för livrustkammaren. Förslaget till ombyggnad innebär att lokaler i slottets södra och östra längor samt södra flygel ställs i ordning för den del av livrustkammaren som f. n. är inrymd i Nordiska museets byggnad på Djurgården i Stockholm.

Kostnaderna för ombyggnaden beräknas till 8 950 000 kr. i prisläget den 1 april 1972. Av dessa kostnader hänför sig 1 000 000 kr. till grund-

förstärkning m. m. av slottet och 600 000 kr. för iordningställande av nya lokaler för husgeräds-kammaren som f. n. utnyttjar delar av de lokaler som berörs av ombyggnaden.

Uppsala

Nybyggnad för icke-laborativa institutioner. I investeringsplanen har för nybyggnaden förts upp en preliminärt beräknad kostnadsram av 47 milj. kr. i prisläget den 1 april 1972 (prop. 1973: 61 s. 6 och 16).

Sedan byggnadsstyrelsen den 23 oktober 1973 överlämnat bygghandlingar för objektet uppdrog Kungl. Maj:t den 23 november 1973 åt styrelsen att utföra nybyggnaden, som omfattar en rumsyta av 16 250 m². Kostnaderna för nybyggnaden med tillhörande försörjningsåtgärder beräknas till 47 milj. kr. Styrelsen räknar med att byggnaden kan vara färdig i januari 1976.

Växjö

Nybyggnad för högre utbildning. Kungl. Maj:t uppdrog den 18 maj 1973 åt byggnadsstyrelsen att projektera nybyggnad för högre utbildning i Växjö t. o. m. bygghandlingar. Enligt beslutet skulle nybyggnaden omfatta lokaler för verksamheten vid universitetsfilialen i Växjö med en programyta — exkl. kapprum m. m. — av högst 3 300 m² samt härutöver lokaler för erforderlig restaurangservice.

Byggnadsstyrelsen har den 21 januari 1974 redovisat kompletterade förslagshandlingar för nybyggnaden. Av redovisningen framgår att nybyggnaden — inkl. restauranglokaler om 225 platser — beräknas få en rumsyta av 4 760 m².

I gällande investeringsplan för universiteten m. m. finns uppförd en preliminärt beräknad kostnadsram av 2 milj. kr. i prisläget den 1 april 1972 för försörjningsåtgärder (jfr prop. 1972: 28 s. 14). Byggnadsstyrelsen beräknar nu kostnaderna för försörjningsåtgärder inkl. anslutningsavgifter till 2,5 milj. kr. samt kostnaderna för byggnadsarbetena till 12,6 milj. kr. Arbetena beräknas kunna påbörjas i september 1974.

Lund/Malmö

Om- och tillbyggnad för lärarhögskolan. En redogörelse för objektet har lämnats senast i prop. 1973: 61 (s. 7). I gällande investeringsplan för universiteten m. m. är uppförd en kostnadsram av 33 350 000 kr. i prisläget den 1 april 1972, vilket motsvaras av 35 700 000 kr. i prisläget den 1 april 1973. Ramen avser nybyggnad av fyra av de sammanlagt sex husdelar som enligt tidigare planering skulle byggas i anslutning till lärarhögskolan i Malmö. Denna planering har skett med utgångspunkt i att lärarhögskolan skulle disponera lokaler med en programyta av högst 19 000 m². Med anledning av den minskade intagningen av elever till lärarhögskolorna uppdrog Kungl. Maj:t den 18 maj 1973 åt skol-

överstyrelsen att upprätta ett reviderat lokalprogram för vissa lärarhögskolor. Skolöverstyrelsen har överlämnat ett sådant reviderat lokalprogram för lärarhögskolan i Malmö till byggnadsstyrelsen. Med utgångspunkt i det nya lokalprogrammet har byggnadsstyrelsen den 11 december 1973 redovisat ett förslag till reviderad kostnadsram för objektet.

Byggnadsstyrelsen föreslår att lärarhögskolan får disponera lokaler i om- och tillbyggnaden med en programyta av 17 745 m². Förslaget innebär att två av de planerade sex husdelarna i tillbyggnaden inte behöver utföras. För de utförda delarna kan kostnadsramen sänkas till 30 500 000 kr. För ombyggnaden av äldre lokaler i lärarhögskolan samt för de omdispositioner av de nybyggda delarna som är betingade av att två husdelar inte kommer att utföras beräknar byggnadsstyrelsen kostnaden till resp. 1 600 000 kr. och 700 000 kr., varför en kostnadsram av (30 500 000 + 1 600 000 + 700 000 =) 32 800 000 kr. bör föras upp i investeringsplanen.

Göteborg

Försörjningsåtgärder inom Chalmers tekniska högskola. För översiktlig planläggning och för anslutningsavgifter får resp. 1,3 milj. kr. och 2 milj. kr. tas i anspråk.

För övriga åtgärder finns en kostnadsram av 10 175 000 kr. i prisläget den 1 april 1972. Härav har byggnadsstyrelsen slutredovisat ett delobjekt till en kostnad av 183 000 kr. Resterande belopp, dvs. (10 175 000 — 183 000 =) 9 992 000 kr., motsvaras av 10 250 000 kr. i prisläget den 1 april 1973.

Forskningslaboratorium inom medicinarområdet. I gällande investerings-, inrednings- och utrustningsplaner finns för detta objekt uppförda kostnadsramar enligt följande sammanställning.

Investeringsram (prisläge 1973-04-01)	5 295 000 kr.
Inredningsram	800 000 kr.
Utrustningsram	750 000 kr.
Summa	6 845 000 kr.

En redogörelse för nybyggnaden har lämnats senast i prop. 1971: 35 (s. 21).

Genom beslut den 11 februari 1972 medgav Kungl. Maj:t att i gällande investerings-, inrednings- och utrustningsplaner uppförda kostnadsramar för nybyggnaden får belastas med högre belopp än vad som angivits i resp. plan, dock att den sammanlagda belastningen av nämnda kostnadsramar inte får överstiga summan av de tre ramarna. Styrelsen, LUP-kommittén och utrustningsnämnden för universitetet och högskolor föreslår nu att ramarna omfördelas enligt följande sammanställning.

Investeringsram	6 050 000 kr.
Inredningsram	400 000 kr.
Utrustningsram	495 000 kr.
Summa	6 945 000 kr.

Skillnaden (6 945 000 — 6 845 000 =) 100 000 kr. mellan summan av de tidigare och de nu föreslagna ramarna hänför sig till de prisökningar på inredning och utrustning som inträffat sedan ramarna uppfördes.

Nybyggnad för lärarhögskolan m. m. För objektet har en kostnadsram av 68 milj. kr. i prisläget den 1 april 1972 förts upp i gällande investeringsplan för universiteten m. m. (prop. 1973: 61 s. 8). Kungl. Maj:t uppdrog den 13 september 1973 åt byggnadsstyrelsen att utföra vissa anläggningar för parkering och utomhusidrott inom denna ram. Som jag tidigare anfört vid redovisningen av om- och tillbyggnad för lärarhögskolan i Malmö pågår en översyn av lokalprogrammen för vissa lärarhögskolor. Denna översyn kan komma att leda till vissa omDispositioner av nybyggnaden.

Byggnadsstyrelsen har funnit att kostnadsramen för nybyggnaden kan sänkas till 65 milj. kr. exkl. kostnaderna för de omDispositioner som kan bli aktuella med anledning av den pågående översynen av lokalprogrammet. I avvaktan på att detta arbete slutförs föreslår byggnadsstyrelsen att kostnadsramen för objektet förs upp med ett belopp av 65 milj. kr.

Nybyggnad för restaurang inom Chalmersområdet. Genom beslut den 24 september 1971 uppdrog Kungl. Maj:t åt byggnadsstyrelsen att projektera nybyggnad för restauranglokaler m. m. inom Chalmersområdet. Projektet skulle avse dels en av studentkåren — med anlåtande av bl. a. lånefonden för studentkårlokaler — i samråd med byggnadsstyrelsen utförd ombyggnad av det nuvarande kårhuset, dels en av staten utförd nybyggnad för restauranglokaler m. m. Lokalerna i det befintliga kårhuset och nybyggnaden borde omfatta studentkårlokaler med en programyta — exkl. kapprum m. m. — av högst 2 000 m² samt restauranglokaler om sammanlagt 1 170 platser. Sedan byggnadsstyrelsen i en promemoria den 22 september 1972 redovisat förslag till fördelning av lokaler mellan de båda byggnaderna uppdrog Kungl. Maj:t — med hänsyn till de redovisade kostnaderna för de föreslagna arbetena — den 24 november 1972 åt styrelsen att redovisa möjligheterna att med mer begränsade nyinvesteringar tillgodose behovet av restaurangplatser inom området. Antalet restaurangplatser i anslutning till kårhuset borde utökas till sammanlagt 700—800, varvid skulle förutsättas att nu befintliga serveringar utanför kårhuset skulle behållas t. v.

På grundval av det av byggnadsstyrelsen i en promemoria den 19 juni 1973 redovisade arbetet uppdrog Kungl. Maj:t den 13 september 1973

åt styrelsen att t. o. m. bygghandlingar projektera dels nybyggnad för matsal och kök, dels — i samråd med studentkåren — ombyggnad av nuvarande kårhus för kafé och studentkårlokaler. Därvid angavs att summan av statens utgifter för mark- och nybyggnadsarbeten samt lån till studentkåren ur lånefonden för studentkårlokaler skall begränsas till högst 7,1 milj. kr. enligt prisläget den 1 april 1972.

Enligt byggnadsstyrelsen motsvaras den angivna kostnadsramen av 7,7 milj. kr. i prisläget den 1 april 1973. Styrelsen räknar med att byggnadsarbetena skall kunna påbörjas i februari 1975 och föreslår att en kostnadsram motsvarande hela det angivna beloppet t. v. förs upp i investeringsplanen. Slutligt skall dock endast kostnaderna för nybyggnadsdelen belasta detta anslag.

Karlstad

Nybyggnad för universitetsfilialen och lärarhögskolan. Den kostnadsram av 37 950 000 kr. i prisläget den 1 april 1972 som finns uppförd för objektet i investeringsplanen är beräknad bl. a. med utgångspunkt i att en särskild byggnad för restaurang- och kårlokaler skall uppföras i anslutning till nybyggnaden. Kostnaderna för dessa lokaler innefattas i investeringsramen (prop. 1972: 28 s. 9).

Dessa lokaler har mot bakgrund av den minskade lärarutbildningsorganisationen i stället kunnat inrymmas i huvudbyggnaden. Med hänsyn till främst denna ändrade förläggning kan kostnadsramen för objektet sänkas till 33 milj. kr.

Örebro

Försörjningsåtgärder. För översiktlig planläggning får 600 000 kr. tas i anspråk. För anslutningsavgifter erfordras enligt byggnadsstyrelsen 1,3 milj. kr.

I gällande investeringsplan är uppförd en kostnadsram av 8,6 milj. kr. för övriga åtgärder (prop. 1973: 61 s. 9 och 14). Av nämnda belopp avsåg 6,6 milj. kr. hittills beslutade åtgärder. Byggnadsstyrelsen beräknar nu kostnaderna för beslutade åtgärder till 5,6 milj. kr. Kostnaderna för försörjningsåtgärder i samband med andra etappen av nybyggnaden för högre utbildning i Örebro beräknar styrelsen till 4,4 milj. kr. Styrelsen föreslår således en kostnadsram av $(5,6 + 4,4 =) 10$ milj. kr. för övriga åtgärder.

Nybyggnad för högre utbildning, etapp II. I prop. 1973: 61 (s. 9) lämnades redogörelse för detta byggnadsobjekt. Byggnadsstyrelsen har den 4 januari 1974 redovisat kompletterade förslagshandlingar. Nybyggnaden omfattar ca 11 500 m² rumsyta, varav ca 1 200 m² utgör

restauranglokaler med 300 mat- och kaféplatser samt ca 10 300 m² lokaler för icke-laborativa institutioner vid universitetsfilialen, lokaler för socialhögskolan, teoretiska ämnen vid gymnastik- och idrottshögskolan, bibliotek samt administration. Enligt byggnadsstyrelsen bör en kostnadsram av 26 milj. kr. föras upp i gällande investeringsplan. Styrelsen räknar med att byggnadsarbetena kan sättas igång under våren 1974.

Umeå

Försörjningsåtgärder. För översiktlig planläggning och för anslutningsavgifter får resp. 1,5 milj. kr. och 1 milj. kr tas i anspråk.

För övriga åtgärder är en kostnadsram av 15 750 000 kr. i prisläget den 1 april 1972 uppförd i gällande investeringsplan. Härav har byggnadsstyrelsen slutredovisat ett delobjekt till en kostnad av 167 000 kr. Resterande belopp, dvs. (15 750 000 — 167 000 =) 15 583 000 kr., motsvaras av 16 200 000 kr. i prisläget den 1 april 1973.

Luleå

Försörjningsåtgärder. I gällande investeringsplan är uppförd en kostnadsram av 175 000 kr. för översiktlig planläggning. I anslutning till den fortsatta utbyggnaden för högskolan har en bearbetning av utbyggnadsplanen varit nödvändig. Styrelsen föreslår därför att ramen höjs till 400 000 kr.

För anslutningsavgifter och övriga åtgärder finns en kostnadsram av 6 milj. kr. i prisläget den 1 april 1972 (prop. 1972: 130 bil. 6 s. 44). Styrelsen föreslår att ramen höjs till 9 milj. kr. Nämda belopp avser beräknad medelförbrukning t. o. m. etapp VII av nybyggnaderna för högskolan.

Nybyggnader för högskolan. Verksamheten vid högskolan i Luleå påbörjades år 1971, då 50 studerande togs in på den maskintekniska utbildningslinjen. Enligt statsmakternas beslut skall intagningskapaciteten vid denna utbildningslinje successivt öka till 200 läsåret 1975/76 (prop. 1971: 59, UbU 1971: 17, rskr 1971: 174). Den geoteknologiska utbildningslinjen startade höstterminen 1972 med 50 studerande. Intagningskapaciteten skall successivt byggas ut till 100 nybörjarplatser läsåret 1975/76 (prop. 1972: 37, UbU 1972: 23, rskr 1972: 173).

I prop. 1973: 61 (s. 11) och 1973: 85 (bil. 6 s. 29) redogjordes för nybyggnaderna för högskolan. Byggnadsstyrelsen har den 21 januari 1974 redovisat reviderad kostnadsberäkning för etapperna I—VI och systemhandlingar för etapp VII.

De två första etapperna, som omfattar 4 000 m² rumsyta, utfördes av Luleå kommun. I ett av Kungl. Maj:t den 31 augusti 1972 godkänt avtal har föreskrivits att särskild överenskommelse skall träffas om er-

sättning — grundad på produktionskostnaden — för nämnda etapper. I avvaktan på slutlig överenskommelse medgav Kungl. Maj:t den 26 januari 1973 att byggnadsstyrelsen fick utbetala à conto högst 9 milj. kr. Enligt styrelsen har kommunen nu redovisat en slutkostnad av 10 950 000 kr.

Ettapp III omfattar 7 500 m² rumsyta och togs i bruk höstterminen 1973. Styrelsen beräknar kostnaderna för etappen till 18,5 milj. kr.

Ettapp IV omfattar 2 900 m² rumsyta och etapperna V och VI sammanlagt 8 620 m² rumsyta. Etapperna är under utförande.

Etapperna IV och V kommer att tas i bruk till höstterminen 1974 och ettapp VI till vårterminen 1975. Styrelsen har kostnadsberäknat etapperna till resp. 8 500 000 kr., 13 550 000 kr. och 17 500 000 kr.

Enligt systemhandlingarna omfattar ettapp VII 2 120 m² programyta — exkl. kapprum etc. — och 2 470 m² rumsyta. Styrelsen beräknar kostnaderna för etappen till 8,5 milj. kr. Enligt styrelsen är det av produktionstekniska skäl fördelaktigt att påbörja byggnadsarbetena redan under våren 1974.

Styrelsen föreslår att i gällande investeringsplan förs upp en kostnadsram av sammanlagt (10 950 000 + 18 500 000 + 8 500 000 + 13 550 000 + 17 500 000 + 8 500 000 =) 77 500 000 kr. för etapperna I—VII av nybyggnaderna.

Departementschefen

Vid min anmälan av proposition angående den statliga kulturpolitiken (prop. 1974: 28) anförde jag bl. a. att ett beredningsorgan för lokalfrågor bör knytas till det föreslagna statens kulturråd. Eftersom investeringsfrågor för bl. a. statliga museer, Operan och Dramatiska teatern berör detta anslag bör kulurrådets roll vid beredningen av dessa frågor behandlas i detta sammanhang.

MUS 65 har i betänkandet Museerna pekat på behovet av investeringar i lokaler för de statliga museerna. Som jag redovisat i det föregående har statskontoret samt teater- och musikrådet föreslagit att förutsättningarna prövas för en för dessa museer samordnad lokalplanering inom ramen för en särskild lokal- och utrustningsprogramkommitté (LUP-kommitté), förslagsvis knuten till det föreslagna statens kulturråd. Enligt mina förslag i propositionen om den statliga kulturpolitiken kommer de statliga museerna att ingå i statens kulturråds ansvarsområde. Jag förordar att rådet också får ansvaret för att upprätta lokal- och utrustningsprogram för de statliga museerna, Operan och Dramatiska teatern och de övriga institutioner som Kungl. Maj:t beslutar samt för att dessa program och förslag till åtgärder med anledning därav överlämnas till resp. byggnadsstyrelsen och utrustningsnämnden för vidare handläggning. Dessa uppgifter bör inom rådet handhas av en särskild lokal- och utrustningsprogramdelegation som i

rådets ställe beslutar i dessa frågor. I den mån andra kulturinstitutioner skall samlokaliseras med museerna och de teatrar som jag här berört bör delegationen vara oförhindrad att även behandla lokal- och utrustningsfrågor för dessa institutioner. Delegationen bör löpande följa de statliga museernas lokalförsörjning. Delegationen bör särskilt beakta de möjligheter till samordning av resurserna som betingas av dels att de berörda museerna är förlagda i huvudsak till en och samma ort, dels de riktlinjer för omorganisation av vissa av museerna som jag föreslagit i annat sammanhang. Delegationen bör också till kulturrådets styrelse överlämna förslag om i vilken ordning de olika museernas lokalfrågor skall lösas.

Delegationen bör även kunna medverka i beredningen av andra lokal- och utrustningsfrågor som kan komma att aktualiseras hos kulturrådet. Som jag redovisat inledningsvis finns inom högskolesektorn sedan år 1964 särskilda LUP-kommittéer för varje större högskoleort. För samordning av kommittéernas arbete finns en samarbetsnämnd samt ett gemensamt sekretariat. Den nu förordade delegationen bör ha en samsättning liknande LUP-kommittéernas. En ledamot av kulturrådets styrelse bör vara ordförande. I delegationen bör förutom särskilda sakkunniga inom de områden som kommittén har att bevaka byggnadsstyrelsen och utrustningsnämnden för universitet och högskolor vara representerade. I detta sammanhang bör nämnas att utrustningsnämnden enligt Kungl. Maj:ts beslut den 15 februari 1974 har att utrusta de statliga kulturinstitutionerna inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde samt Operan och Dramatiska teatern. Med hänsyn till behovet av samverkan med den existerande LUP-organisationen för universitet och högskolor bör en ledamot i delegationen utses efter förslag av den för högskolesektorns LUP-kommittéerna gemensamma samarbetsnämnden (LUP-nämnden). Det ankommer på Kungl. Maj:t att besluta i dessa frågor. Till LUP-nämnden är knutna ett antal expertgrupper med uppgift att utreda vissa speciella lokal- och utrustningsprogramfrågor av generell karaktär. Den nu föreslagna delegationen bör i förekommande fall kunna anlita dessa expertgrupper. Delegationen bör vidare i frågor som har anknytning till universitetsrestaurangkommitténs arbetsområde kunna överlåta till denna att utföra uppgifter som annars ankommer på delegationen.

Jag övergår till att behandla Skeppsholmsutredningens förslag. Det förslag till utbyggnadsplan för Skepps- och Kastellholmarna som utredningen lagt fram har mötts av en övervägande positiv remissopinion. Som utredningen själv framhåller bör det finnas utrymme för en kontinuerlig omprövning av förslagen i takt med en naturlig förändring av i dag gällande förutsättningar. Vissa av de verksamheter som utredningen föreslår skall förläggas till holmarna är eller har varit föremål för utredningar till vilka Kungl. Maj:t ännu inte tagit ställning. I ett

par fall innebär av Kungl. Maj:t fattade beslut vissa avsteg från utredningens förslag. Kungl. Maj:t har den 13 september 1973 uppdragit åt byggnadsstyrelsen att utföra en — jämfört med utredningens förslag — begränsad om- och tillbyggnad av moderna museet. Vidare kommer jag att i annat sammanhang föreslå att byggnadsstyrelsen får i uppdrag att redovisa möjligheterna att inrymma Sveriges arkitekturmuseum i Nordiska museets byggnad på Djurgården när livrustkammaren — till vilken jag återkommer senare — flyttat därifrån. Även om detaljerna i utredningens förslag sålunda bör prövas bl. a. i samband med den sedvanliga prövningen av varje enskilt byggnadsobjekt, bör dock den målsättning för holmarnas framtida användning som kommit till uttryck i förslaget vara vägledande för det fortsatta planeringsarbetet. En naturlig följd av detta arbete kommer att bli att en del av holmarnas militära karaktär försvinner. Jag vill i detta sammanhang peka på vad några remissinstanser anfört om faran i att koncentrera verksamheter av en och samma typ till holmarna. Jag finner dessa synpunkter beaktansvärda. Vid det fortsatta planeringsarbetet bör möjligheten prövas att till holmarna förlägga andra verksamheter än sådana med militär eller kulturell anknytning. Bl. a. av detta skäl är jag — efter samråd med chefen för försvarsdepartementet — f. n. inte beredd att föreslå någon ändring av Kungl. Maj:ts beslut den 6 maj 1970 om vilka byggnader som permanent skall behållas av försvaret. När det gäller de övriga byggnader som försvaret i dag disponerar ankommer det på Kungl. Maj:t att, med hänsyn till vad som framkommer i det fortsatta planeringsarbetet, besluta om den tidpunkt då försvarets disposition av dessa byggnader skall upphöra.

Med hänvisning till vad som anförts av bl. a. riksantikvarieämbetet och byggnadsstyrelsen vill jag särskilt betona vikten av att lokalförsörjningen för de institutioner som i framtiden skall finnas på holmarna i görligaste mån baseras på ett fortsatt utnyttjande av befintliga byggnader.

Utredningen har föreslagit att befintliga bostäder på Skeppsholmen — utom de i östra boställshuset — avvecklas men att bostäderna på Kastellholmen bibehålls. Stockholms kommun och länsstyrelsen i Stockholms län har förordat att elevbostäder för dem som studerar vid institutioner på Skeppsholmen ordnas på holmarna. Då ett realiserande av detta senare förslag skulle innebära uppenbara risker för att de som studerar på holmarna helt skulle dominera miljön där vill jag inte förorda att sådana elevbostäder anordnas. Jag biträder därför utredningens förslag i denna del. I detta sammanhang bör påpekas att utredningen föreslagit att en av byggnaderna på Skeppsholmen byggs om till vandrarhem. Enligt vad jag erfarit utreds för närvarande de ekonomiska förutsättningarna för detta av kommunens idrottsförvaltning i samråd med Stockholms läns landsting, STF och Stockholms turisttrafikförbund.

Som jag tidigare redovisat har Stockholms kommun tillsatt en arbetsgrupp för planeringen av Skeppsholmens framtida användning. Kommunen har redovisat att denna grupp, som samarbetat med Skeppsholmsutredningen, fått kommunstyrelsens uppdrag att medverka i det fortsatta planeringsarbetet. Jag avser att i annat sammanhang, dels begära Kungl. Maj:ts bemyndigande att tillkalla en arbetsgrupp på den statliga sidan, dels uppdra åt statens förhandlingsnämnd att föra de förhandlingar med kommunen som erfordras för den fortsatta verksamheten på Skepps- och Kastellholmarna.

Mot bakgrund av vad jag anfört bör utredningen och yttrandena över denna överlämnas till byggnadstyrelsen. Styrelsens fortsatta planeringsarbete bör utföras i samråd med den nämnda statliga arbetsgruppen.

Som jag redovisat inledningsvis står medel för statliga byggnadsarbeten inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde innevarande budgetår till förfogande under fyra skilda investeringsanslag, nämligen anslagen Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål, Radio- och televisionshus, Byggnadsarbeten vid universiteten m. m. samt det i riksstaten senast budgetåret 1970/71 uppförda anslaget Byggnadsarbeten vid specialskolan m. m.

Medelsförbrukningen under dessa investeringsanslag styrs huvudsakligen av de under anslagen uppförda investeringsplanerna och de tidplaner som gäller för de däri upptagna objekten. Jag har funnit det ändamålsenligt att medlen förs samman under ett gemensamt investeringsanslag, dit behållningarna under anslagen vid utgången av budgetåret 1973/74 bör föras. Alltjämt bör dock kostnaderna för byggnadsarbeten vid Sveriges radio bestridas från ett särskilt anslag med hänsyn till de särskilda regler som gäller för finansieringen av dessa investeringar. För att möjliggöra en förbättrad planering bör två skilda investeringsplaner föras upp under det nya investeringsanslaget, en avsedd för byggnadsarbeten för utbildning och forskning och en avsedd för byggnadsarbeten för kulturändamål m. m. Investeringsplanen för utbildning och forskning bör omfatta samtliga utbildningsanstalter för vilka de tidigare nämnda investeringsanslagen är avsedda.

I likhet med vad som f. n. är fallet beträffande anslaget till byggnadsarbeten vid universiteten m. m. bör årligen en särskild kostnadsram benämnd Diverse objekt föras upp under anslaget och stå till Kungl. Maj:ts disposition. Inom denna kostnadsram kan bl. a. smärre objekt utföras och byggnadsobjekt inom gällande utbyggnadsplaner påbörjas då ett snabbt igångsättande är önskvärt (jfr prop. 1971: 35 s. 13).

I samverkan mellan byggnadstyrelsen och de organ på nyttjarsidan som har övergripande planeringsansvar i frågor som gäller de olika nyttjarnas lokalbehov bör en sådan prioritering av ny- och ombygg-

nadsobjekt inom de båda sektorerna kunna utföras att projekteringsarbetet kan riktas in mot att ta fram erforderligt underlag för en på förhand angiven sammanlagd investeringsvolym under skilda budgetår. Denna i en viss investeringsvolym uttryckta riktpunkt får bestämmas efter en sammanvägning av redovisade önskemål och allmänna samhällsekonomiska bedömningar. Det bör därvid ankomma på LUP-nämnden att svara för samordningen av nyttjarnas synpunkter inom sektorn utbildning och forskning och på det av mig tidigare (prop. 1974: 28) föreslagna kulturrådet att svara för motsvarande uppgifter inom sektorn kulturändamål m. m. Jag avser att senare denna dag föreslå Kungl. Maj:t att meddela särskilda budgetdirektiv till byggnadsstyrelsen m. fl. med denna innebörd. Jag kommer därvid att förorda att myndigheternas planering för budgetåret 1975/76 skall bedrivas inom vissa angivna ramar för medelsförbrukningen inom var och en av de båda sektorerna. Jag kommer samtidigt att föreslå åtgärder som syftar till att höja planeringsberedskapen för av konjunkturskäl motiverade tidigare- och senareläggningar av arbeten inom dessa sektorer.

Jag vill slutligen som bakgrund till mina förslag i det följande nämna att medelsförbrukningen nästa budgetår för objekt som redan påbörjats eller som jag tidigare denna dag vid min anmälan av fråga om utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för innevarande budgetår (prop. 1974: 85 bil. 7) föreslagit skall påbörjas kan uppskattas till ca 165 milj. kr. inom sektorn utbildning och forskning och ca 30 milj. kr. inom sektorn kulturändamål m. m.

För nästa budgetår har jag gjort upp följande förslag till investeringsplaner (1 000-tal kr.).

Byggnadsobjekt	Medelsförbrukning							
	Kostnadsram		Faktisk	Beräknad för		Byggstart år-mån.	Färdigställande år-mån.	
	72-04-01	73-04-01	t. o. m. 73-06-30	73/74	74/75			
Utbildning och forskning								
<i>Stockholm</i>								
Försörjningsåtgärder inom								
Frescatiområdet:								
Översiktlig planläggning	1 500	1 500	1 168	332				
Anslutningsavgifter	1 300	1 300	1 184	116				
Övriga åtgärder	24 095	24 665	22 691	1 500	470		68-09 successivt	
Försörjningsåtgärder inom								
karolinska institutets								
område:								
Översiktlig planläggning	690	690	667	23				
Anslutningsavgifter	700	700	651	49				
Övriga åtgärder	4 595	6 305	4 427	900	978		68-04 successivt	
Laboratoriebyggnad vid karo-								
linska institutet	30 565	30 820	28 056	2 000	764		68-05 72-08	
Nybyggnad för tandläkarut-								
bildning	77 000	75 000	31 659	25 000	17 000		68-09 75-06	

Byggnadsobjekt	Medelsförbrukning						Byggstart år-mån.	Färdigställande år-mån.
	Kostnadsram		Faktisk t. o. m. 73-06-30	Beräknad för				
	72-04-01	73-04-01		73/74	74/75			
Nybyggnad för kemi m m ..	44 420	46 670	34 050	10 000	2 620	71-08	73-09	
Ny- och ombyggnad för sektion V	11 475	12 550	11 347	1 000	203	70-08	73-12	
Utbyggnad av statens biblioteksdepå i Bålsta	2 525	2 600		1 500	1 100	73-10	74-09	
Markförvärv m m för nybyggnad för tandläkarutbildning	8 300	8 300	7 000	1 300				
Förvärv av Stockholms observatorium i Saltsjöbaden ..	1 000	1 000		1 000				
Om- och tillbyggnad av djurhus vid karolinska institutet	1 180	1 280	78	1 000	202	73-05	74-03	
Hällsboskolan	5 660	5 610	5 432	178		68-02	73-09	
Åsbackaskolan	160	147	117	30		72-04	72-12	
Nybyggnad för elevbostäder vid Tomtebodaskolan		2 400			500	75-03	76-05	
<i>Uppsala</i>								
Försörjningsåtgärder:								
Översiktlig planläggning	850	850	599	251				
Anslutningsavgifter	6 250	6 250	2 986	1 700	1 564			
Övriga åtgärder	7 500	7 800	2 754	3 000	2 000	successivt		
Nybyggnader på Artillerifältet	132 270	136 000	74 586	25 000	30 000	66-06	75-08	
Nybyggnad för icke-laborativa institutioner	47 000	47 000		10 000	20 000	74-01	76-01	
<i>Linköping</i>								
Försörjningsåtgärder:								
Översiktlig planläggning	700	700	618	82				
Anslutningsavgifter	2 000	2 000	1 946	54				
Övriga åtgärder	11 390	11 390	8 876	1 500	1 000	69-06	successivt	
Nybyggnader på Vallåmrådet för högskolan	98 260	94 000	86 780	3 000	2 125	69-06	73-01	
<i>Jönköping</i>								
Om- och tillbyggnad för lärarhögskolan m m	5 650	5 650	5 232	300	118	70-05	72-08	
<i>Växjö</i>								
Försörjningsåtgärder	2 000	2 500		1 000	800	successivt		
Nybyggnad för högre utbildning		12 600			5 000	74-09	76-01	
<i>Lund/Malmö</i>								
Försörjningsåtgärder:								
Översiktlig planläggning	1 100	1 100	1 035	50	15			
Anslutningsavgifter	3 200	3 200	2 562	400	150			
Övriga åtgärder	17 500	17 500	13 573	500	500	successivt		
Nybyggnad för hygien och naturvetenskaplig mikrobiologi	10 600	11 485	526	4 000	6 000	73-11	75-05	
Ny- och ombyggnader för icke-laborativa institutioner	2 000	2 170		2 000	170	72-12	74-01	
Om- och tillbyggnad för lärarhögskolan	33 350	32 800	16 394	13 000	2 000	72-02	74-08	
<i>Göteborg</i>								
Försörjningsåtgärder för humanistiska fakulteten m m:								
Översiktlig planläggning	350	350	326	24				
Anslutningsavgifter	150	150	83	67				

Byggnadsobjekt	Medelsförbrukning						
	Kostnadsram		Faktisk t. o. m. 73-06-30	Beräknad för		Bygg- start år-mån.	Färdig- ställande år-mån.
	72-04-01	73-04-01		73/74	74/75		
Försörjningsåtgärder inom medicinarområdet:							
Översiktlig planläggning	660	660	640	20			
Anslutningsavgifter	8 900	9 280	685	500	500	successivt	
Övriga åtgärder			5 091				
Försörjningsåtgärder inom Chalmers tekniska högskolas område:							
Översiktlig planläggning	1 300	1 300	1 221	79			
Anslutningsavgifter	2 000	2 000	1 411	450	139		
Övriga åtgärder	10 175	10 250	6 915	1 000	500	successivt	
Nybyggnad för fysiska institutionen m m	17 800	18 250	17 260	990		68-08	70-04
Forskningslaboratorium inom medicinarområdet	5 020	6 050	4 215	1 500	100	72-03	73-07
Nybyggnad för lärarhögskolan m m	68 000	65 000	22 993	25 000	15 000	72-03	74-12
Nybyggnad för matsal m m inom medicinarområdet	10 950	10 950	1 556	6 000	3 000	72-11	74-07
Nybyggnad för kemi, etapp II		15 000 ¹		4 000	7 000	74-01	75-10
Nybyggnad för restaurang inom Chalmersområdet		7 700			2 000	75-02	76-03
Karlstad							
Försörjningsåtgärder	3 500	3 765	791	2 000	800	successivt	
Nybyggnad för universitetsfilialen och lärarhögskolan	37 950	33 000	23 288	7 000	1 500	71-12	73-12
Örebro							
Försörjningsåtgärder:							
Översiktlig planläggning	600	600	568	32			
Anslutningsavgifter	850	1 300	814	36	450		
Övriga åtgärder	8 600	10 000	4 963	500	3 000	69-10	75-09
Nybyggnad för högre utbildning, etapp II	3 000	26 000		5 000	15 000	74-03	75-06
Falun							
Ombyggnad m m för lärarhögskolan	3 380	3 380	3 190	190		70-12	72-08
Härnösand							
Ombyggnad för lärarhögskolan	3 000	2 900	2 691	209		70-06	72-11
Östersund							
Nybyggnad för socialhögskolan	9 775	10 000		6 000	3 000	73-10	74-12
Umeå							
Försörjningsåtgärder:							
Översiktlig planläggning	1 500	1 500	1 449	51			
Anslutningsavgifter	1 000	1 000	575	425			
Övriga åtgärder	15 750	16 200	8 803	2 500	1 500	successivt	
Nybyggnad för icke-laborativa institutioner	16 135	16 400	15 701	699		71-06	72-10
Luleå							
Försörjningsåtgärder:							
Översiktlig planläggning	175	400	140	200	50		
Anslutningsavgifter	6 000	9 000	1 815	4 100	3 000	successivt	
Övriga åtgärder							
Nybyggnader för högskolan ..	72 430	77 500	20 567	25 000	25 000	72-08	75-09
Ej slutredovisade objekt, färdigställda före 1972-07-01 ..	553 876	553 037	540 671	2 364	5 000		
	1 459 611	1 529 454	1 055 416	207 701	181 818		

Byggnadsobjekt			Medelsförbrukning			Byggstart år-mån.	Färdigställande år-mån.
	Kostnadsram		Faktisk t. o. m. 73-06 30	Beräknad för			
	72-04-01	73-04-01		73/74	74/75		
Kulturändamål m. m.							
Flyttning och ombyggnad av domkapitelhus i Härnösand	1 530	1 580	891	600	89	72-10	73-08
Upprustning av Operan, etapp I och II	34 291	37 000	2 295	6 000	20 000	72-06	76-06
Tillbyggnad av landsarkivet i Göteborg	2 650	2 270	399	1 700	171	73-03	74-01
Utbyggnad av svenskhemmet Voksenåsen	4 780	5 400		2 500	2 500	74-01	75-03
Dramatiska teatern. Ombyggnad av målarsalen	750	750	739	11		72-11	73-04
Nybyggnad av museilokaler på Julita gård för Nordiska museet m. m.		5 200 ¹		3 000	2 000	73-12	74-09
Om- och tillbyggnad av moderna museet		10 850 ¹		2 000	6 000	74-04	75-08
Ombyggnad för livrustkammaren		9 700			4 000	74-09	76-02
Ej slutredovisade objekt, färdigställda före 1972-07-01	15 175	15 175	15 071	246			
	59 176	87 925	19 395	16 057	34 760		
Övrigt							
Diverse objekt (budgetåret 1974/75)		10 000			5 000		
Diverse objekt (budgetåret 1973/74)	10 000	10 000		4 000	5 000		
Diverse objekt (tidigare budgetår)	9 630	3 350	1 140	2 000	100		
	1 538 417	1 640 729	1 075 951	229 758	226 678		
Erfarenhetsgrundad reduktion av medelsbehovet				10 208	13 386		
Beräknat medelsbehov				219 550	213 292		

¹ Jfr prop. 1973: 170 (bil. 6 s. 31—34).

I mitt förslag till investeringsplan för kulturändamål m. m. har jag i avsaknad av sådant kostnadsunderlag som förutsätts för att objektet skall kunna anmälas för riksdagen inte fört upp någon kostnadsram för *nybyggnad för etnografiska museet*. Så snart som ett sådant underlag föreligger avser jag att återkomma till Kungl. Maj:t med förslag om att arbeten för nybyggnaden skall få påbörjas med anlitande av den under anslaget uppförda kostnadsramen Diverse objekt.

I avvaktan på en slutlig översyn av byggnadsstyrelsens förslag till *ombyggnad av lokaler i Stockholms slott för livrustkammaren* har jag i investeringsplanen för kulturändamål m. m. fört upp en preliminär kostnadsram för detta objekt. De lokaler som friställs när livrustkammaren flyttar från Nordiska museets byggnad på Djurgården i Stockholm torde, förutom utökade lokaler för *Nordiska museet*, även kunna

inrymma erforderliga lokaler för *Sveriges arkitekturmuseum*. Jag avser därför att i annat sammanhang föreslå att byggnadsstyrelsen får i uppdrag att redovisa möjligheten att inrymma arkitekturmuseet i Nordiska museets byggnad.

I mitt förslag till investeringsplan har jag uppfört ändrade kostnadsramar för *om- och tillbyggnad för lärarhögskolan i Malmö* samt för *nybyggnad för lärarhögskolan m. m. i Mölndal*. Jag är dock ännu inte beredd att ta ställning till en slutlig disposition av dessa objekt.

I enlighet med byggnadsstyrelsens förslag har jag preliminärt fört upp en kostnadsram för *nybyggnad för restaurang inom Chalmersområdet* motsvarande det i beslutet den 13 september 1973 angivna sammanlagda högsta beloppet för statens utgifter för dels nybyggnaden, dels lån till Chalmers studentkår för ombyggnad av det nuvarande kårhuset. Lånebeloppet kommer att fastställas sedan bygghandlingar redovisats. Jag avser att därefter återkomma till Kungl. Maj:t med definitivt förslag till kostnadsram för nybyggnadsdelen av objektet.

I likhet med vad som skett tidigare år har jag i förslaget till investeringsplan gjort en på erfarenheten grundad reducering av summan av de beräknade medelsförbrukningarna för de enskilda objekten. På grundval av mina förslag till investeringsplaner har jag gjort upp följande anslagsberäkning.

Anslagsberäkning (1 000-tal kr.)

Medelstillgång	Beräknad medelsförbrukning		
Behållning 1973-07-01	20 740	1973/74	219 550
Anslag för 1973/74	202 102	1974/75	213 292
Anslag för 1974/75 (förslag)	210 000		
	432 842		432 842

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att

1. godkänna de riktlinjer för lokal- och utrustningsplanering inom kulturområdet som jag förordat i det föregående,
2. godkänna de riktlinjer för den framtida planeringen av Skepps- och Kastellholmarna som jag förordat i det föregående,
3. till *Byggnadsarbeten inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde* för budgetåret 1974/75 under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 210 000 000 kr.

Inredning och utrustning av lokaler vid universiteten m. m.

1972/73	Utgift	60 646 391	Reservation	15 415 352
1973/74	Anslag	73 000 000		
1974/75	Förslag	75 000 000		

Anslagsförslag m. m.

Från detta reservationsanslag bestrids kostnader för inredning och utrustning av lokaler vid universiteten och högskolorna inom utbildningsdepartementets område samt vid vissa statliga institutioner inom skol- och kulturområdena.

De i det föregående under rubriken Byggnadsarbeten inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde omnämnda LUP- och organisationskommittéerna har till uppgift att bl. a. utarbeta utrustningsprogram med förslag till kostnadsramar för flertalet läroanstalter på resp. ort och successivt överlämna programmen till utrustningsnämnden för universitet och högskolor. Nämnden begär anslag i utrustningsfrågor och svarar för upphandlingen.

Byggnadsstyrelsen svarar för planering och upphandling av inredning.

Av anslaget disponeras innevarande budgetår 20 milj. kr. av byggnadsstyrelsen och tekniska högskolans i Stockholm byggnadskommitté enligt en av Kungl. Maj:t fastställd inredningsplan. Utrustningsnämnden disponerar 52,9 milj. kr. enligt en av Kungl. Maj:t fastställd utrustningsplan. Till Kungl. Maj:ts disposition står 100 000 kr.

Byggnadsstyrelsen hemställer att 25 milj. kr. anvisas för styrelsens inredningsverksamhet budgetåret 1974/75. Utrustningsnämnden föreslår med överlämnande av förslag från berörda myndigheter m. fl. att den för nämndens verksamhetsområde avsedda anslagsposten för budgetåret 1974/75 beräknas till 52,9 milj. kr.

Som dåvarande departementschefen anförde i prop. 1967: 104 (s. 41) sker inte indexmässig uppräknings av redan fastställda kostnadsramar i inrednings- och utrustningsplanerna. I vissa fall där upphandlingen ännu inte påbörjats har jag dock funnit det nödvändigt att i mitt förslag till inredningsplan justera redan fastställda ramar.

Innan jag går in på en ortssvis uppställd redogörelse för de föreslagna nya och ändrade kostnadsramarna vill jag redovisa vissa frågor som rör musikhögskolorna och universitetsrestaurangerna.

I sin anslagsframställning för budgetåret 1974/75 har *organisationskommittén för högre musikutbildning* (OMUS) redovisat en utredning

av inrednings- och utrustningsbehovet vid de tre musikhögskolorna. Enligt denna behöver skolorna dels en uppräknig av anslaget till undervisningsmateriel m. m. för löpande ersättningsköp av framför allt dyrare utrustning, dels en engångsupprustning av skolornas nuvarande inredning och utrustning. Denna engångsupprustning kan enligt OMUS fördelas på fyra år med för musikhögskolan i Stockholm sammanlagt 900 000 kr., musikhögskolan i Göteborg 80 000 kr. och musikhögskolan i Malmö 850 000 kr.

Jag har tidigare i prop. 1974: 1 (bil. 10 s. 230) efter förslag av *universitetsrestaurangkommittén* förordat att fr. o. m. budgetåret 1974/75 skall även vid universiteten och högskolorna den restaurangverksamhet som bedrivs i myndigheternas lokaler omfattas av stöd enligt den s. k. måltidspriskungörelsen (1968: 351). Jag får här anmäla kommitténs förslag — redovisat i delbetänkandet (Ds U 1973: 4—5) »Universitetsrestauranger — mål och subventioner» — i de delar som gäller anskaffning av inredning och utrustning för universitetsrestauranger.

Enligt gällande riktlinjer svarar staten för kostnaderna för en första uppsättning av inredning och utrustning för universitetsrestaurangerna (prop. 1967: 104, SU 1967: 88, rskr 1967: 203) medan kostnaderna för underhåll och återanskaffning faller på restaurangföretagen. Om måltidspriskungörelsen görs tillämplig även i fråga om restaurangverksamheten vid läroanstalterna medför detta att läroanstalterna skall utan kostnad tillhandahålla bl. a. behövlig inredning och utrustning med vissa i kungörelsen angivna undantag.

Enligt kommittén bör på sikt underhåll och återanskaffning av inredning och utrustning för universitetsrestaurangerna gå till på i princip samma sätt som för läroanstalterna i övrigt. I avvaktan på kommitténs slutliga förslag i fråga om driftformer, huvudmannaskap m. m. bör det enligt kommittén ankomma på denna att efter samråd med berörda läroanstalter, driftbolag m. fl. upprätta förslag till en årlig plan för återanskaffning av inredning och utrustning. Huvudansvaret i frågor som rör planmässig återanskaffning samt komplettering i samband med funktionsförändring bör enligt kommittén t. v. åvila byggnadsstyrelsen och kostnaderna bör bestridas från den i inredningsplanen uppförda kostnadsramen till byggnadsstyrelsens disposition. Löpande underhåll av inredning och utrustning bör enligt kommittén ombesörjas av läroanstalterna och bekostas med medel under driftkostnadsanslag (motsv.).

Endast två av remissinstanserna behandlar i sina remissyttranden närmare de nu berörda frågorna. *Byggnadsstyrelsen* har inget att invända mot förslagen. *Utrustningsnämnden för universitet och högskolor* anser det nödvändigt att ansvarsfördelningen i fråga om anskaffning av utrustning — däribland ersättning för försliten eller omodern utrustning — nu regleras på samma sätt som gäller för utrustning i övrigt vid universitet och högskolor, vilket bör leda till att planmäs-

sig ersättningsanskaffning efter försliten eller omodern restaurangutrustning avvägs i samband med bedömningarna av behovet av att ersätta annan utrustning vid universitet och högskolor.

Stockholm

Nybyggnad för tandläkarutbildning m. m. Redogörelse för byggnadsobjektet lämnades bl. a. i prop. 1971: 145 (bil. 6 s. 28 och 33). De nya lokalerna är dimensionerade för ett intag av 120 nybörjare per år. Nybyggnaden, som omfattar 18 460 m² rumsyta och kostnadsberäknats till 75 milj. kr., avses inrymma även lokaler för kommunal tandvård. För inredning av nybyggnaden har en delram av 8 milj. kr. förts upp i inredningsplanen (prop. 1973: 61 s. 21 och 32). Byggnadsstyrelsen föreslår att ramen höjs till 10,5 milj. kr.

Matsalar m. m. I utrustningsplanen finns uppförd en delram av 775 000 kr. Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 29 juni 1973 om projektering av lokaler för bibliotek m. m. inom Frescatiområdet i Stockholm skall planeringen av restaurang- och kafélokaler inom området bedrivas med utgångspunkt i att produktion och servering av lunchmåltider m. m. t. v. skall ske huvudsakligen i den nu befintliga huvudrestaurangen inom området. Byggnadsstyrelsen fick i uppdrag att redovisa byggnadsprogram för en sådan upprustning av denna byggnad och övriga inom området befintliga restaurang- och kafélokaler att en bättre restaurangmiljö och effektivare och mer differentierad restaurangservice än f. n. kan erbjudas inom området. Universitetsrestaurangkommittén föreslår att i avvaktan på en plan för sådan upprustning 150 000 kr. ställs till förfogande för ändamålet.

Moderna museet. Som redovisats i prop. 1973: 170 (bil. 6 s. 31) utför byggnadsstyrelsen f. n. en om- och tillbyggnad av moderna museet på Skeppsholmen i Stockholm. Byggnadsstyrelsen föreslår att en delram av 800 000 kr. förs upp i inredningsplanen. Ramen innefattar även inredning av lokaler för det till museet knutna s. k. fotomuseet.

Utrustningsnämnden föreslår att en delram av 500 000 kr. för samma objekt förs upp i utrustningsplanen.

Nordiska museet. I inredningsplanen är uppförd en delram av 500 000 kr. för inredning av en första etapp av nybyggnad av museilokaler på Julita gård för Nordiska museet m. m. (prop. 1973: 170, bil. 6 s. 29 och 31). Utrustningsnämnden föreslår att två delramar av sammanlagt 1 320 000 kr. förs upp i utrustningsplanen, varav 680 000 kr. för flyttning av museiföremål till Julita.

Fysiologi vid gymnastik- och idrottshögskolan. Delar av utbildning och forskning i fysiologi vid gymnastik- och idrottshögskolan i Stockholm har hittills varit förlagd till lokaler vid karolinska institutet. Då dessa lokaler inte längre kan utnyttjas för denna verksamhet förbereds f. n. en förhyrning av lokaler i f. d. Statens normalskola i Stockholm som ersättning för lokalerna vid karolinska institutet. Utrustnings-

nämnden beräknar att utrustning för 300 000 kr. behöver anskaffas i samband med flyttningen. Kungl Maj:t har den 28 september 1973 förskottsvis anvisat 105 000 kr. för denna utrustning.

Uppsala

Nybyggnader på Artillerifältet. I inredningsplanen är uppförd en delram av 20 milj. kr. för nybyggnaderna (prop. 1973: 61 s. 22 och 32). Etapperna I—III av nybyggnaderna omfattar sammanlagt ca 46 600 m² rumsyta och har kostnadsberäknats till 136 milj. kr. Byggnadsstyrelsen beräknar nu kostnaderna för inredning av nybyggnaderna till 23 milj. kr. och föreslår att en delram av nämnda belopp förs upp i inredningsplanen.

Icke-laborativa institutioner m.m. I inredningsplanen är uppförd en delram av 1 430 000 kr. (prop. 1971: 35 s. 25 och 29). Av denna ram har ca 800 000 kr. disponerats för inredning till förhyrda lokaler. Byggnadsstyrelsen uppskattar kostnaderna för nyanskaffning av inredning till den i det föregående nämnda nybyggnaden för icke-laborativa institutioner till 5,2 milj. kr. Nybyggnaden omfattar 16 250 m² rumsyta och har kostnadsberäknats till 47 milj. kr. Styrelsen föreslår att en delram av (800 000 + 5 200 000 =) 6 000 000 kr. förs upp i inredningsplanen.

Psykologi. Psykologiska institutionen vid universitetet i Uppsala föreslås få lokaler i kv. Munken sedan ombyggnad utförts. Byggnaderna omfattar ca 3 100 m² rumsyta. Kostnaderna för helt ny inredning uppskattar byggnadsstyrelsen till 1 250 000 kr. Viss befintlig inredning kommer enligt styrelsen att utnyttjas.

För nästa budgetår erfordras enligt LUP-kommittén en delram av 300 000 kr. för sådan utrustning som kräver installation i samband med byggnadsåtgärderna eller som på grund av lång leveranstid måste beställas redan under kommande budgetår.

Matsalar m.m. Av den i utrustningsplanen under rubriken Övrigt uppförda delramen för matsalar m.m. har 120 000 kr. disponerats för serveringslokaler inom nybyggnaderna på Artillerifältet i Uppsala. Inom den nybyggnad för icke-laborativa institutioner för vilken jag redogjort i det föregående kommer att anordnas restaurang- och kafélokaler om sammanlagt ca 340 platser. Kommittén beräknar kostnaderna för utrustning för sistnämnda lokaler samt för upprustning av vissa andra lokaler till sammanlagt 305 000 kr. Utrustningsnämnden föreslår att en särskild delram av (120 000 + 305 000 =) 425 000 kr. för matsalar m.m. i Uppsala förs upp i utrustningsplanen.

Linköping

Matsal m.m. I utrustningsplanen finns uppförd en delram av 180 000 kr.

Inom nybyggnaderna på Vallaområdet för högskolan har anordnats

provisoriska restauranglokaler inom lokaler som avses att senare tas i anspråk för utbildning och forskning. Efter förslag av universitetsrestaurangkommittén kommer de provisoriska lokalerna att utvidgas med ytterligare ca 60 platser. Som framgår av den redogörelse chefen för finansdepartementet lämnat i prop. 1973: 1 (bil. 9 s. 104) utförs f. n. nybyggnader för vissa omlokaliserade statliga myndigheter inom södra delen av Vallaområdet, däribland en mindre restaurangbyggnad. Avsikten är att denna restaurangenhet så länge provisoriet varar i viss omfattning skall kunna svara för beredning av mat och kallskänksvaror för restaurangverksamheten inom högskolans lokaler. Universitetsrestaurangkommittén beräknar kostnaderna för transportutrustning samt utrustning för de utökade provisoriska lokalerna till sammanlagt 120 000 kr.

Växjö

Universitetsfilialen. I det föregående har jag redogjort för en planerad nybyggnad för universitetsfilialen i Växjö. Nybyggnaden beräknas omfatta 4 760 m² rumsyta — inkl. restauranglokaler om 225 platser. Byggnadsstyrelsen föreslår att den i inredningsplanen uppförda delramen av 790 000 kr. för filialen höjs med 510 000 kr. till 1 300 000 kr.

Telefonväxel. Den växel som f. n. finns för universitetsfilialen i Växjö är inte tillräcklig för filialens behov efter inflyttning i den planerade nybyggnaden. Kostnaden för en ny växel av typ Avx 90 uppgår till 60 000 kr. sedan försäljningssumman för den befintliga växeln räknats av.

Göteborg

Musikutbildning. OMUS begär att den i utrustningsplanen uppförda ramen för musikutbildning höjs med 300 000 kr. för utrustning av lokaler i fastigheten Ekmansgatan 3 i Göteborg. Lokalerna som omfattar en rumsyta av ca 420 m² kommer att friställas av socialhögskolan sommaren 1974 och kan därefter användas av musikhögskolan.

Byggnadsstyrelsen beräknar kostnaden för inredning av lokalerna till 200 000 kr.

Ombyggnad av Origo. En redogörelse för objektet har lämnats i prop. 1971: 145 (bil. 6 s. 29) och prop. 1973: 61 (s. 26). I avvaktan på att byggnadsstyrelsen närmare utrett behovet av nyinredning i Origobyggnaden är en delram av 800 000 kr. uppförd i inredningsplanen. Styrelsen redovisar nu att denna utredning är slutförd och föreslår att en definitiv ram av 950 000 kr. förs upp i inredningsplanen.

Nybyggnad för matsal m. m. inom medicinarområdet. I gällande inredningsplan har för detta objekt förts upp en delram av 400 000 kr. (prop. 1973: 61 s. 26 och 33). Byggnadsstyrelsen föreslår att vissa ytterligare lokaler i byggnaden tas i anspråk för universitetets behov. Med

anledning härav samt mot bakgrund av konstaterade prisförändringar bör enligt styrelsen kostnadsramen höjas till 675 000 kr. Ramen bör därmed betecknas som definitiv.

Nybyggnad för kemi, etapp II. Som redovisades i prop. 1973: 170 (bil. 6 s. 33) uppförs f. n. en andra etapp av kemibygnaden på Chalmersområdet. Nybyggnaden omfattar en programyta — exkl. kapprum etc. — av ca 3 500 m². Då det objekt som tidigare planerades var avsevärt större måste den planering av inredning och utrustning som hittills utförts revideras. I avvaktan på att detta arbete slutföres föreslår byggnadsstyrelsen och LUP-kommittén att delramar för inredning och utrustning av resp. 2,3 milj. kr. och 1,5 milj. kr. förs upp i inrednings- och utrustningsplanerna.

Ombyggnad för reaktorfysik. På Chalmersområdet pågår f. n. ombyggnad av en f. d. transformatorstation som förvärfvas från Göteborgs kommun. I stationen skall efter ombyggnaden inrymmas bl. a. institutionen för reaktorfysik vid Chalmers tekniska högskola. Förvärvet och ombyggnaden sker med anlitande av den i investeringsplanen för universiteten m. m. uppförda kostnadsramen Diverse objekt.

Institutionens lokaler i transformatorstationen kommer att motsvara en programyta — exkl. kapprum etc. — av ca 600 m². Byggnadsstyrelsen beräknar att 200 000 kr. erfordras för inredning av dessa lokaler.

Matsalar m. m. I utrustningsplanen finns uppförd en delram av 740 000 kr.

Inom den nybyggnad för lärarhögskolan m. m. för vilken utförlig redogörelse lämnats senast i prop. 1973: 61 har planerats särskilda restauranglokaler om sammanlagt ca 525 platser samt härutöver vissa ytterligare kafélokaler. Universitetsrestaurangkommittén beräknar kostnaderna för utrustning för dessa lokaler till sammanlagt 550 000 kr.

Universitetsrestaurangkommittén har härutöver föreslagit bl. a. att medel beräknas för upprustning av vissa kafélokaler vid universitetet och Chalmers tekniska högskola. Utrustningsnämnden föreslår att delramen höjs med 683 000 kr. till (740 000 + 683 000 =) 1 423 000 kr.

Lärarhögskolan m. m. I utrustningsplanen är uppförd en delram av 600 000 kr. för utrustning för lärarhögskolan m. m. i Mölndal (prop. 1973: 61 s. 25). Som föredraganden anförde i samband därmed (s. 38) bör denna ram jämte kostnadsramarna för utrustning för lärarhögskolorna i Malmö och Karlstad inte få tas i anspråk för sådan utrustning för vilken för lärarhögskolorna gemensamma kostnadsramar av 11,5 milj. kr. som avser intern television m. m., inlärningsstudior samt AV- och laboratoriemateriel m. m. tidigare ställts till förfogande, allt i den mån utrustningen inte är byggnadsknuten och måste överges i samband med att verksamheten flyttas över till de nya lokalerna.

I beslut den 18 maj 1973 lämnade Kungl. Maj:t föreskrifter för den fortsatta planeringen av vissa lärarhögskolor. I beslutet föreskrevs att

skolöverstyrelsen till de övriga myndigheter som hade att svara för planering och upphandling av inredning och utrustning för bl. a. lärarhögskolorna i Malmö och Mölndal skulle redovisa det underlag som krävs för att anskaffningen skall kunna begränsas i förhållande till vad som hittills planerats. Den fortsatta planeringen skulle bedrivas med utgångspunkt i den kapacitet som mot bakgrund av hittills fattade beslut kan bedömas bli erforderlig för lärarutbildning i framtiden. Vidare skulle skolöverstyrelsen — i samråd med vederbörande LUP-kommitté och organisationskommittén för högre musikutbildning — till utbildningsdepartementet redovisa möjligheterna att för annan utbildning utnyttja den överkapacitet som mot bakgrund av den minskade lärarutbildningsorganisationen kan beräknas föreligga i de nya lokalerna för lärarhögskolorna i Malmö och Mölndal.

Skolöverstyrelsen föreslår nu att den nämnda delramen av 600 000 kr. höjs med 1 700 000 kr. till 2 300 000 kr. Styrelsen beräknar bl. a. 210 000 kr. för intern television, 72 000 kr. för inlärningsstudior och 23 000 kr. för AV-utrustning.

Forskningsfartyg. Sedan oceanografiska institutionen vid universitetet i Göteborg aktualiserat frågan om anskaffning av ett forskningsfartyg har LUP-kommittén tillsatt en arbetsgrupp som utrett frågan om anskaffning och drift av ett sådant fartyg. Kommittén redovisar nu att man genom sambruk av ett sådant fartyg mellan ett flertal nyttjare, bl. a. Chalmers tekniska högskola, kan finansiera drift- och underhållskostnader.

LUP-kommittén föreslår att medel anvisas för inköp och ombyggnad av en ståltrållare med måtten 34 m l. ö. a. och 8 m bredd. Kostnaderna för fartyget beräknas av kommittén till 1,1 milj. kr., varav 700 000 kr. är inköpskostnaden. Kommittén föreslår att en definitiv ram av 1,1 milj. kr. för forskningsfartyg förs upp i utrustningsplanen.

Borås

Bibliotekshögskolan. I gällande inredningsplan är uppförd en definitiv ram av 525 000 kr. för inredning av lokaler för bibliotekshögskolan (prop. 1973: 61, s. 28). Byggnadsstyrelsen föreslår att denna ram höjs till 600 000 kr.

Örebro

Universitetsfilialen m. m. I det föregående har jag redogjort för en nybyggnad som skall inrymma lokaler för icke-laborativa institutioner vid universitetsfilialen, lokaler för socialhögskolan, teoretiska ämnen vid gymnastik- och idrottshögskolan, bibliotek, administration och restaurang. Nybyggnaden omfattar ca 11 500 m², varav ca 1 200 m² utgör restauranglokaler. Byggnadsstyrelsen föreslår att den i inredningsplanen uppförda delramen av 425 000 kr. för universitetsfilialen m. m. höjs till 3 milj. kr.

I utrustningsplanen är uppförd en delram av 650 000 kr. för icke-laborativa ämnen m. m. LUP-kommittén för Uppsala föreslår att ramen höjs med 1 600 000 kr. till 2 250 000 kr. och därvid betecknas som definitiv.

Matsal m. m. Inom den nybyggnad för högre utbildning, etapp II, för vilken jag redogjort i det föregående kommer att anordnas särskilda restauranglokaler om ca 300 platser samt härutöver vissa kafélokaler. Restaurangservicen är beräknad för behovet för verksamheten även vid de inom området redan tidigare utförda nybyggnaderna för gymnastik- och idrottshögskolan. Universitetsrestaurangkommittén beräknar kostnaderna för utrustning för dessa lokaler till sammanlagt 285 000 kr.

Östersund

Socialhögskolan. Av den redogörelse som lämnades i prop. 1973: 61 (s. 9 och 29) framgår att nybyggnaden för socialhögskolan omfattar 2 760 m² rumsyta och har kostnadsberäknats till 10 milj. kr.

I inredningsplanen är uppförd en kostnadsram av 800 000 kr. för socialhögskolan. Byggnadsstyrelsen föreslår nu att ramen höjs till 1 milj. kr.

Till utrustning för socialhögskolan har Kungl. Maj:t hittills anvisat 90 000 kr. från kostnadsramen Till Kungl. Maj:ts disposition (budgetåret 1970/71). LUP-kommittén för Umeå beräknar kostnaderna för utrustning till sammanlagt 550 000 kr. och föreslår att en definitiv kostnadsram av (550 000 — 90 000 =) 460 000 kr. förs upp i utrustningsplanen. Kommittén beräknar bl. a. 191 000 kr. för utrustning av läromedelscentralen, 104 000 kr. för kontors- och reprotrustning, 80 000 kr. för telefonväxel m. m. och 68 000 kr. för AV-utrustning.

Luleå

Högskolan. Intagningskapaciteten vid den maskintekniska och den geoteknologiska utbildningslinjen skall öka till resp. 200 och 100 nybörjarplatser läsåret 1975/76 (prop. 1971: 59 och prop. 1972: 37).

I det föregående har jag redogjort för den planerade utbyggnaden för högskolan. För etapperna I—VIII av nybyggnaderna har i utrustningsplanen förts upp en kostnadsram av 25 milj. kr. (prop. 1973: 170 bil. 6 s. 30).

Byggnadsstyrelsen beräknar kostnaderna för inredning av etapperna I—VII till 8,8 milj. kr. och föreslår att den i inredningsplanen uppförda delramen av 7 milj. kr. för högskolan höjs med 1,8 milj. kr.

Övrigt

Matsalar m. m. I utrustningsplanen för innevarande budgetår finns uppförda särskilda delramar för matsalar m. m. i Stockholm, Linköping, Lund, Göteborg och Umeå. För utrustning för matsalar och

kaféer på andra orter har förts upp en gemensam delram av 475 000 kr. Som framgått av det föregående har utrustningsnämnden föreslagit att särskilda delramar för matsalar m. m. i Uppsala — för vilket hittills 120 000 kr. av den gemensamma delramen tagits i anspråk — och Örebro förs upp i utrustningsplanen för nästa budgetår.

Av den gemensamma delramen har vidare sammanlagt 245 000 kr. disponerats för utrustning för restauranglokaler inom nybyggnaden för universitetsfilialen och lärarhögskolan i Karlstad. Universitetsrestaurangkommitténs förslag till ändrade kostnadsramar för matsalar på andra orter än de nu nämnda hänför sig till det av kommittén beräknade behovet av utrustning i Borås i samband med en planerad upprustning av restauranglokaler för bibliotekshögskolan (80 000 kr.) och i Östersund för restauranglokaler inom nybyggnaden för socialhögskolan (65 000 kr.).

Utrustningsnämnden föreslår att den i utrustningsplanen under rubriken Övrigt uppförda delramen Matsalar m. m. för nästa budgetår förs upp med $(475\,000 - 120\,000 + 80\,000 + 65\,000 =)$ 500 000 kr.

Svenskhemmet Voksenåsen i Oslo. Kungl. Maj:t uppdrog den 28 december 1973 åt byggnadsstyrelsen att inom en kostnadsram av 5,4 milj. kr. utföra utbyggnad av svenskhemmet Voksenåsen i Oslo.

I inredningsplanen är uppförd en definitiv ram av 385 000 kr. för inredning av de tillkommande lokalerna (prop. 1973: 61 s. 30). Byggnadsstyrelsen beräknar nu kostnaderna för inredning och utrustning av tillbyggnaden samt vissa lokaler i den befintliga byggnaden till 1 200 000 kr., varav 400 000 kr. avser utrustning. Vidare uppskattar styrelsen kostnaderna för återanskaffning av inredning i de befintliga gästrummen till 500 000 kr. Styrelsen föreslår att den nämnda kostnadsramen av 385 000 kr. höjs till 1,7 milj. kr.

Till byggnadsstyrelsens disposition

I inredningsplanen är för budgetåret 1973/74 uppförd en kostnadsram av 5 milj. kr. till byggnadsstyrelsens disposition. Kostnadsramen får utnyttjas för nyinredning och återanskaffning av inredning främst i samband med omDispositioner eller sådana smärre ombyggnader som styrelsen själv beslutar och för vilka särskilda kostnadsramar inte finns uppförda i investeringsplanen. Kostnadsramen får däremot inte utan Kungl. Maj:ts medgivande utnyttjas för inredning av utökade lokaler i förhyrningar (jfr prop. 1972: 28 s. 35).

Styrelsen föreslår att motsvarande ram till styrelsens disposition för nästa budgetår förs upp med 6,5 milj. kr.

Till universitetskanslersämbetets disposition

I utrustningsplanen är för budgetåret 1973/74 uppförd en kostnadsram av 20 milj. kr. till universitetskanslersämbetets disposition (prop.

1973: 61 s. 31 och 37). Ramen utnyttjas för behov inom ämbetets förvaltningsområde vilka inte tillgodoses genom särskilda kostnadsramar, bl. a. för planmässig upprustning av föråldrad eller försliten inredning och utrustning och för kostnader som föranleds av ändrade studieplaner eller ökat utnyttjande av tekniska hjälpmedel i utbildningen samt för oförutsedda anskaffningsbehov.

Universitetskanslersämbetet föreslår i samråd med samarbetsnämnden för LUP-kommittéerna och utrustningsnämnden att motsvarande ram till ämbetets disposition för nästa budgetår förs upp med 23 milj. kr.

Myndigheterna anser att kostnadsramen även bör kunna utnyttjas för underhåll och reparation av i första hand dyrbarare apparatur.

Till skolöverstyrelsens disposition

I utrustningsplanen är för budgetåret 1973/74 uppförd en kostnadsram av 500 000 kr. till skolöverstyrelsens disposition. I prop. 1972: 28 (s. 35) anfördes att kostnadsramen bör få användas för de ändamål vid lärarhögskolan som motsvarar dem för vilka den sedan budgetåret 1968/69 årligen uppförda kostnadsramen Till universitetskanslersämbetets disposition får tas i anspråk (jfr prop. 1968: 1 bil. 10 s. 301, prop. 1969: 36 s. 38, prop. 1970: 76 s. 41 och prop. 1971: 35 s. 30).

Skolöverstyrelsen föreslår att motsvarande ram till styrelsens disposition för nästa budgetår förs upp med 1 450 000 kr. Av nämnda belopp avser 760 000 kr. sådan utrustnings- och inredningsanskaffning för förskoleseminarierna, seminarierna för huslig utbildning, slöjdläro- seminariet och statens institut för högre utbildning av sjuksköterskor, som enligt styrelsen bör övertas av utrustningsnämnden.

Departementschefen

Med utgångspunkt i de förslag till kostnadsramar för inredning och utrustning som jag redogjort för i det föregående har jag gjort upp följande förslag till inrednings- och utrustningsplaner.

Inredningsplan (1 000-tal kr.)

Inredningsobjekt	Förordad ram eller förordad ändring av tidigare ram	Kostnadsram			Medelsförbrukning t. o. m. 73-06-30
		definitiv ram	delram	art ¹	
<i>Stockholm</i>					
Om- och tillbyggnad för farmakologi		700		1	673
Medicinskt teoretiska institutionerna		4 750		1	4 448
Riksarkivet		1 375		1	1 345
Om- och tillbyggnad för försvarsmedicinsk forskning m. m.		300		1	289

Inredningsobjekt	Förordad ram eller förordad ändring av tidi- gare ram	Kostnadsram			Medelsför- brukning t. o. m. 73-06-30
		defini- tiv ram	delram	art ¹	
Lokaler i kv. Blästern för tandläkarutbildning		350		1	327
Nybyggnad av bok- magasin för kungl. biblioteket		1 000		1	660
Icke-laborativa institu- tioner m. m. vid univer- siteten		10 400		1	9 470
Matsal inom Frescati- området		325		1	228
Statens biblioteksdepå i Bålsta	+ 400	2 400		2a	
Journalisthögskolan		320		1	298
Ombyggnad för odonto- logiska fakulteten		550		1	361
Nybyggnad för kemi m. m.		6 900		1	1 740
Nybyggnad för tandlä- karutbildning m. m. ..	+ 2 500		10 500	2b	901
Djurlokaler vid karo- linska institutet		140		1	
Operan		1 090		2a	
Nordiska museet			500 ²	1	
Moderna museet	+ 800		800	3	
Museilokaler i kv. Garnisonen	+ 500	500		3	
<i>Sigtuna</i>					
Hällsboskolan		600		1	588
<i>Uppsala</i>					
Universitetsbiblioteket		3 000		1	2 907
Nybyggnader på Artille- rifältet	+ 2 500		22 500	2b	6 956
Nybyggnad för fysiska institutionen m. m.		1 200		1	1 184
Icke-laborativa insti- tutioner m. m.	+ 4 570	6 000		2b	837
Ombyggnad för psyko- logiska institutionen ..	+ 500		500		
<i>Linköping</i>					
Teknisk och filosofisk utbildning m. m.		12 200		1	11 201
<i>Jönköping</i>					
Lärarhögskolan m. m.		310		1	302
<i>Växjö</i>					
Universitetsfilialen	+ 510		1 300	2b	572
<i>Lund/Malmö</i>					
Bakteriologi m. m.		750		1	652
Kemiska institutionen		8 250		1	8 139

Inredningsobjekt	Förordad ram eller förordad ändring av tidi- gare ram	Kostnadsram			Medelsför- brukning t. o. m. 73-06-30
		defini- tiv ram	delram	art ¹	
Nybyggnad f. sektion M		2 225		1	2 162
Nybyggnad f. sektion A		1 200		1	1 108
Nybyggnad f. sektion V		2 100		1	2 050
Farmakologiska insti- tutionen		600		1	432
Landsarkivet		1 150		1	1 029
Icke-laborativa institu- tioner m. m.			2 100	1	1 296
Ombyggnad av univer- sitetsbiblioteket		1 575		1	443
Ombyggnad för biologi m. m.		300		1	264
Hygien och naturveten- skaplig mikrobiologi . .		1 650		2a	
Lärarhögskolan m. m.			3 900	1	559
Musikutbildning		120		1	
<i>Göteborg</i>					
Nybyggnad för odonto- logiska fakulteten . . .		6 000		1	5 058
Nybyggnad f. sektion V		3 600		1	3 551
Nybyggnad f. sektion A m. m.		2 000		1	1 958
Ny- och ombyggnad för sektion M		2 600		1	2 533
Nybyggnad för zoolo- giska institutionen . . .		1 500		1	1 391
Nybyggnad för institu- tionen för hygien m. m.		660		1	559
Forskningslaboratorium inom medicinarområdet	— 400	400		2a	1
Fysiska institutionen m. m.		2 400		1	2 136
Ombyggnad för sektion M m. m.		1 350		1	893
Ombyggnad för sektion E m. m.		650		1	591
Icke-laborativa institu- tioner m. m.	+ 75	4 450		1	3 301
Musikutbildning	+ 135	645		2a	303
Ombyggnad av Origo . .	+ 150	950		2b	148
Lärarhögskolan m. m. . .			4 000	1	
Matsal inom medicinar- området	+ 225	625		2b	
Tillbyggnad av lands- arkivet		1 500		1	10
Nybyggnad för kemi, etapp II	+ 2 300	2 300		3	
Ombyggnad för reaktor- fysik	+ 200	200			
<i>Borås</i>					
Bibliotekshögskolan . . .	+ 75	600		2a	352
<i>Karlstad</i>					
Universitetsfilialen och lärarhögskolan m. m. . .			3 700	1	1 040

Inredningsobjekt	Förordad ram eller förordad ändring av tidi- gare ram	Kostnadsram			Medelsför- brukning t. o. m. 73-06-30
		defini- tiv ram	delram	art ¹	
<i>Örebro</i>					
Universitetsfilialen m. m.	+ 2 575		3 000	2b	144
Nybyggnader för gym- nastik- och idrottshög- skolan		775		1	702
<i>Östersund</i>					
Socialhögskolan	+ 100	900		2a	
<i>Umeå</i>					
Lu-blocket		4 250		1	4 007
Nybyggnad för kemi- hufo		2 100		1	2 046
Nybyggnader för zoologi m. m. hufo		2 900		1	2 786
Samhällsvetenskap m. m.		2 690		1	2 599
Universitetsbiblioteket		1 800		1	1 773
Administration m. m. ..		250		1	213
Matsal		550		1	541
Icke-laborativa institu- tioner		2 100		1	1 876
<i>Luleå</i>					
Lärarhögskolan m. m.		520		1	490
Högskolan	+ 1 800		8 800	2b	1 588
<i>Övrigt</i>					
Svenskhemmet Voksen- åsen i Oslo	+ 615	1 000		2b	
Till Kungl. Maj:ts disposition					
(budgetåret 1966/67)		1 243		1	1 168
(" 1967/68)		886		1	876
(" 1968/69)		300		1	247
(" 1969/70)		445		1	429
(" 1970/71)		2 315		1	2 230
(" 1971/72)		3 000		1	1 789
Till byggnadsstyrelsens disposition					
(budgetåret 1972/73)		4 000		1	764
(" 1973/74)		5 000		1	
(" 1974/75)	+ 6 000	6 000		3	
	+26 130	149 784	61 600		113 514
211 384					

¹Art av kostnadsram för resp. objekt:

1 Av statsmakterna redan godtagen kostnadsram.

2a Förslag till ändrad kostnadsram (tidigare fastställd som definitiv).

2b Förslag till ändrad kostnadsram (tidigare fastställd som delram).

3 Förslag till ny kostnadsram.

²Jfr prop. 1973: 170 (bil. 6 s. 30).

Utrustningsplan (1 000-tal kr.)

Utrustningsobjekt	Förordad ram eller förordad ändring av tidi- gare ram	Kostnadsram			Medelsför- brukning t. o. m. 73-06-30
		defini- tiv ram	delram	art ¹	
<i>Stockholm</i>					
Telefonväxel för Frescatiområdet			1 715	1	1 478
Sektion E		3 400		1	2 421
Sektionerna A, L och V		7 000		1	2 936
Telefonväxel vid tekniska högskolan			155	1	128
Centralverkstad vid tekniska högskolan		355		1	224
Telefonväxel vid karolinska institutet ...			810	1	457
Matsalar m. m.			775	1	504
Preklinisk odontologisk utbildning m. m.		1 285		1	338
Nybyggnad för tand- läkarutbildning m. m. Telefonväxel i		22 850 ²		1	160
Huddinge		445 ²		1	
Kemi-hufo m. m.		8 750		1	935
Fysiologi vid gymnastik- och idrottshögskolan ..	+ 225	225		3	
Moderna museet	+ 500		500	3	
Nordiska museet	+ 1 060		1 060	3	
<i>Uppsala</i>					
Universitetsbiblioteket		850		1	506
Nybyggnader på Artillerifältet		29 000		1	10 097
Telefonväxel på Artillerifältet			845	1	211
Hygien			450	1	69
Fysiska institutionen ..		3 000		1	2 498
Telefonväxel			1 300	1	290
Icke-laborativa institutioner			1 000	1	
Psykologi	+ 200		200	3	
Matsalar m. m.	+ 380		380	3	
<i>Linköping</i>					
Teknisk och filosofisk utbildning m. m.			25 750	1	13 751
Matsal m. m.	+ 120		300	2b	119
Medicinsk teknik			1 350	1	285
Telefonväxel			760	1	685
<i>Växjö</i>					
Universitetsfilialen			450	1	433
Telefonväxel	+ 60		60	3	
<i>Lund/Malmö</i>					
Kemiska institutionen		23 500		1	20 407
Telefonväxel			1 125	1	993

Utrustningsobjekt	Förordad ram eller förordad ändring av tidi- gare ram	Kostnadsram			Medelsför- brukning t. o. m. 73-06-30
		defini- tiv ram	delram	art ¹	
<i>Lund/Malmö</i>					
Sektion E		7 000		1	5 999
Hygien och naturveten- skaplig mikrobiologi ..		2 000		1	653
Zoologi m. m.		1 700		1	510
Universitetsbiblioteket		265		1	
Matsalar m. m.			365	1	65
Telefonväxel för lärarhögskolan			420	1	
Lärarhögskolan			1 400	1	
Musikutbildning	+ 300		600	2a	
<i>Göteborg</i>					
Telefonväxel för humanistiska fakul- teten m. m.			190	1	190
Fysiska institutionen m. m.		6 900		1	4 530
Sektion A		1 000		1	658
Telefonväxel vid Chal- mers tekniska högskola			520	1	455
Telefonväxel för medicinarmrådet			165	1	149
Hygien		500		1	355
Forskningslaboratorium inom medicinarmrådet	— 255	495		2a	299
Skeppsteknisk utbild- ning och forskning m. m.		2 750		1	1 809
Musikutbildning	+ 300		1 200	2a	571
Telefonväxel för lärarhögskolan m. m. ..			600	1	
Matsalar m. m.	+ 405		1 145	2b	25
Socialhögskolan		125		1	
Livsmedelskemi		450		1	
Lärarhögskolan m. m.	+ 1 200		1 800	2b	
Kemi, ctapp II	+ 1 500		1 500	3	
Forskningsfartyg	+ 700	700		3	
<i>Borås</i>					
Bibliotekshögskolan ...			340	1	201
<i>Karlstad</i>					
Universitetsfilialen och lärarhögskolan m. m. ..			1 700	1	459
Telefonväxel			350	1	
Matsal m. m.	+ 245	245		3	
<i>Örebro</i>					
Undervisningsutrust- ning för fysik			500	1	430
Icke-laborativa ämnen m. m.	+ 1 550	2 200		2b	607
Telefonväxel			220	1	
Matsal m. m.	+ 225	225		3	

Utrustningsobjekt	Förordad ram eller förordad ändring av tidi- gare ram	Kostnadsram			Medelsför- brukning t. o. m. 73-06-30
		defini- tiv ram	delram	art ¹	
<i>Umeå</i>					
Hygien		600		1	274
Fysik (forskning m. m.)			1 160	1	626
Lu-blocket		8 550		1	7 556
Telefonväxel			770	1	739
Icke-laborativa institutioner		1 000		1	576
Matsal m. m.		45		1	25
<i>Luleå</i>					
Högskolan			25 000 ²	1	1 880
Telefonväxel			310 ²	1	
<i>Östersund</i>					
Socialhögskolan	+ 460	460		3	
<i>Övrigt</i>					
Matsalar m. m.	— 255		220	2b	44
Vissa utrednings- kostnader		250		1	
Till Kungl. Maj:ts disposition					
(budgetåret 1972/73)	— 256	744		2a	182
(» 1973/74)		1 000		1	
(» 1974/75)	+ 1 100	1 100		3	
Till universitetskanslers- ämbetets disposition					
(budgetåret 1972/73)		20 000		1	9 948
(» 1973/74)		20 000		1	
(» 1974/75)	+23 000	23 000		3	
Till skolöverstyrelsens disposition					
(budgetåret 1972/73)		500		1	262
(» 1973/74)		500		1	
(» 1974/75)	+ 1 400	1 400		3	
	+34 164	206 364	79 460		100 002
		285 824			

¹ Art av kostnadsram för resp. objekt:

1 Av statsmakterna redan godtagen kostnadsram.

2a Förslag till ändrad kostnadsram (tidigare fastställd som definitiv).

2b Förslag till ändrad kostnadsram (tidigare fastställd som delram).

3 Förslag till ny kostnadsram.

²Jfr prop. 1973: 170 (bil. 6 s. 30).

Med anledning av en ansökan från museichefskollegiet i Stockholm har jag i inredningsplanen fört upp en kostnadsram av 500 000 kr. för inredning m. m. av *museimagasin i kv. Garnisonen i Stockholm*. Jag avser att i annat sammanhang återkomma till Kungl. Maj:ts med förslag i fråga om planeringen av denna inredning m. m.

I mitt förslag till utrustningsplan har jag fört upp en kostnadsram benämnd *Nordiska museet* för museilokaler på Julita gård. Då jag avser att i annat sammanhang uppdra åt utrustningsnämnden att utreda behovet av saneringsugnar för museerna har jag under denna ram inte beräknat medel för en sådan ugn. Av detta skäl bör heller inte nyssnämnda ram för museimagasin i kv. Garnisonen få tas i anspråk för sådan utrustning.

För närvarande pågår en revision av lokalprogrammen för vissa lärarhögskolor, bl. a. de i Malmö och Mölndal. Jag är därför ännu inte beredd att ta ställning till den slutliga dispositionen av om- och tillbyggnaden för lärarhögskolan i Malmö och för nybyggnaden för lärarhögskolan m. m. i Mölndal. I samband med min anmälan av anslaget till byggnadsarbeten inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde har jag föreslagit en ny kostnadsram för *lärarhögskolan m. m. i Malmö*. Jag avser att senare återkomma med ett förslag till definitiv utrustningsram för objektet. För *lärarhögskolan m. m. i Mölndal* har jag fört upp en förhöjd delram i mitt förslag till utrustningsplan. Vad gäller användningen av utrustningsramarna för de nämnda lärarhögskolorna vill jag särskilt erinra om vad föredragande statsrådet anförde vid sin anmälan av dessa utrustningsramar för innevarande budgetår (jfr prop. 1973: 61 s. 38).

I avvaktan på att lokalfrågan för *musikhögskolan* klarläggs är jag f. n. inte beredd att anvisa medel för en höjning av inrednings- och utrustningsstandarden i befintliga lokaler för musikhögskolorna i Stockholm och Göteborg. Vid min beräkning av den i utrustningsplanen uppförda kostnadsramen Till Kungl. Maj:ts disposition, till vilken jag återkommer senare, har jag dock beräknat utrymme för en ökning av medlen för musikhögskolornas återanskaffning av inredning och utrustning. Mina förslag till utrustningsramar för musikhögskolorna i Malmö och Göteborg innefattar de medel som tidigare anvisats dessa skolor inom den i utrustningsplanen uppförda kostnadsramen och den under anslaget uppförda anslagsposten Till Kungl. Maj:ts disposition. Förslagen till höjning av kostnadsramarna för musikutbildning i Göteborg avser inredning och utrustning för fastigheten Ekmansgatan 3.

Jag delar de uppfattningar som framförts om behovet av att bl. a. den oceanografiska forskningen vid universitetet i Göteborg får tillgång till ett större *forskningsfartyg*. Jag har därför fört upp en kostnadsram för förvärv av ett sådant i mitt förslag till utrustningsplan. Jag förutsätter dels att kostnaderna för driften av detta fartyg bestrids inom ramen för

tillgängliga medel dels att kostnaderna för ombyggnad m. m. av fartyget bestrids från den i utrustningsplanen uppförda kostnadsramen Till universitetskanslersämbetets disposition.

Jag har i utrustningsplanen fört upp tre särskilda kostnadsramar Till resp. *universitetskanslersämbetets*, *skolöverstyrelsens* och *Kungl. Maj:ts disposition*. Användningsområdet för den sedan budgetåret 1968/69 i utrustningsplanen årligen uppförda kostnadsramen till universitetskanslersämbetets disposition har successivt utvidgats till att avse bl. a. planmässig återanskaffning av inredning och utrustning, inköp av utrustning i samband med studieplaneändringar samt de övriga utrustningsbehov inom ämbetets förvaltningsområde som inte tillgodoses genom särskilda kostnadsramar (jfr prop. 1968: 1 bil. 10 s. 301, prop. 1969: 36 s. 38, prop. 1970: 76 s. 41 och prop. 1971: 35 s. 30). I likhet med UKÄ förordar jag att kostnadsramen i fortsättningen får tas i anspråk även för kostnader för underhåll och reparation av mer dyrbar utrustning. Kostnadsramen disponeras av UKÄ i samråd med LUP-kommittéerna och utrustningsnämnden. På motsvarande sätt bör utgifterna för sådana ändamål vid andra statliga eftergymnasiala utbildningsanstalter inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde fr. o. m. nästa budgetår bestridas från kostnadsramarna till SÖ:s och Kungl. Maj:ts disposition, varvid kostnadsramen till SÖ:s disposition bör avse läroanstalterna inom SÖ:s förvaltningsområde med undantag för konstfackskolan. Kostnadsramen Till Kungl. Maj:ts disposition bör därmed fortsättningsvis användas uteslutande för behov av nu nämnt slag vid de eftergymnasiala läroanstalter för vilka inte kostnadsramarna till UKÄ:s och SÖ:s disposition är avsedda. Det bör ankomma på utrustningsnämnden att i samråd med berörda planerande myndigheter m. fl. till Kungl. Maj:t ge in ett samlat förslag till disposition av kostnadsramen. Vad jag nu föreslagit berör inte dramatiska institutet för vilket frågan om finansiering om återanskaffning behöver övervägas ytterligare. Vid min anmälan i prop. 1974: 1 (bil. 10) av frågor om anslag budgetåret 1974/75 till verksamheten vid de nu berörda läroanstalterna har jag tagit hänsyn till de anslagsmässiga konsekvenserna av de förslag jag nu redovisat.

De nu föreslagna kostnadsramarna samt den i inredningsplanen uppförda kostnadsramen Till byggnadsstyrelsens disposition — för vilken användningsområdet redovisats senast i prop. 1972: 28 (s. 35) — bör vidare på motsvarande sätt tas i anspråk för återanskaffning m. m. av inredning och utrustning för sådana *restauranger och kaféer* vid universitet och högskolor i fråga om vilka jag tidigare i prop. 1974: 1 (bil. 10 s. 230) efter förslag av universitetsrestaurangkommittén redovisat förslag om utökad subventionering. Byggnadsstyrelsen, UKÄ, SÖ och utrustningsnämnden bör därvid samråda med universitetsrestaurangkommittén.

Med anledning av vad jag nu förordat har jag inte under särskilda kostnadsramar beräknat medel för vissa upprustningsarbeten som föreslagits av universitetsrestaurangkommittén. Jag avser dock att senare — sedan ett samlat program redovisats — återkomma till frågan om medel för den upprustning av restaurang- och kafélokaler inom Frescatiområdet i Stockholm som aktualiserats genom Kungl. Maj:ts beslut den 29 juni 1973 om projektering av lokaler för bibliotek m. m. inom nämnda område.

I inrednings- och utrustningsplanerna har jag tagit upp kostnadsramar av sammanlagt (211 384 000 + 285 824 000 =) 497 208 000 kr. Inom dessa ramar har vid utgången av budgetåret 1972/73 betalats ut sammanlagt (113 514 000 + 100 002 000 =) 213 516 000 kr. Vid utgången av budgetåret 1972/73 utgjorde behållningen på de anslagsposter som myndigheterna disponerar ca 14 milj. kr. För innevarande budgetår har 72,9 milj. kr. ställts till dessa myndigheters förfogande. För nästa budgetår räknar jag med att sammanlagt 75 milj. kr. bör anvisas. Av dessa medel bör 100 000 kr. stå till Kungl. Maj:ts disposition. De föreslagna planerna innebär således att myndigheterna skall kunna beställa inredning och utrustning för sammanlagt (497 208 000 -- 213 516 000 — 14 314 985 — 72 900 000 — 74 900 000 =) 121 577 015 kr. att betalas tidigast under budgetåret 1975/76.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Inredning och utrustning av lokaler vid universiteten m. m.* för budgetåret 1974/75 under åttonde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 75 000 000 kr.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Kungl. Höghet Regenten att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

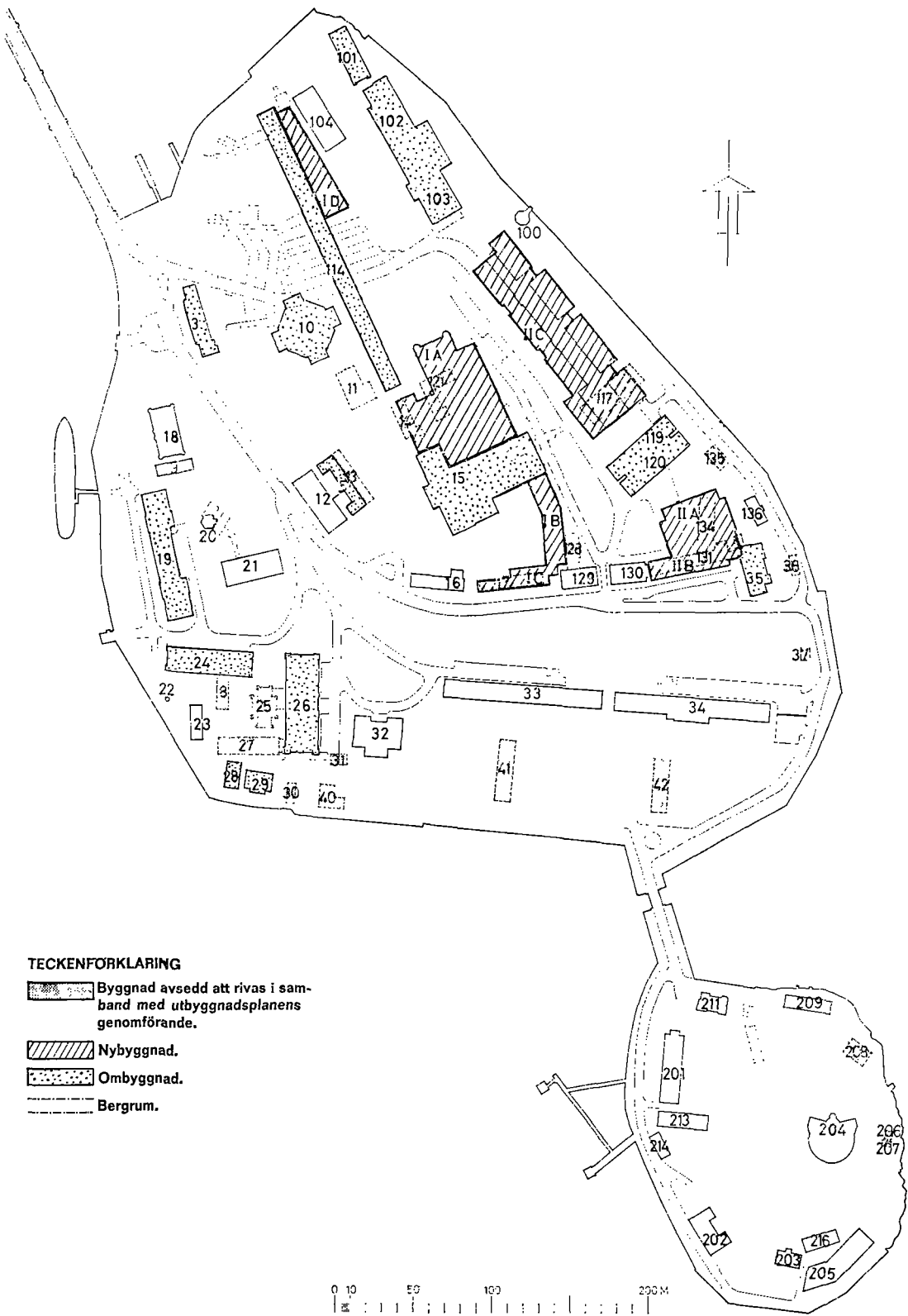
Ur protokollet:
Britta Gyllensten

Användning av befintliga och föreslagna byggnader på Skepps- och Kastellholmarna.

Nr	Benämning	Nuvarande användning	Planerad användning
3	Högvaktsbyggnaden	Kontor m. m./Abab m. fl.	Informationscentral m. m.
5	Kasern II, annex	Ateljéer m. m./Konsthögskolan	Museilokaler m. m./Sv. arkitekturmuseum
8	Intendenturförrådet, annex	Förråd/Försvaret	—
9	Amiralitetshuset, annex	Kontor/Försvaret	Oförändrad
10	Skeppsholmskyrkan	Kyrka	Oförändrad
11	F. d. markenteriet	Kontor/Försvaret	—
12	Kasern II	Ateljéer m. m./Konsthögskolan	Museilokaler m. m./Sv. arkitekturmuseum
13	Ateljéhuset	Ateljéer m. m./Konsthögskolan	—
14	Arrestbyggnad	Förråd m. m./Moderna Museet	—
15	Moderna Museet	Museilokaler	Museilokaler
16	Prästgården	Bostad m. m.	Fotomuseet
17	Kasern IV	Ateljéer/Konsthögskolan	—
18	Amiralitetshuset	Kontor/Försvaret	Oförändrad
19	F. d. hantverkaskasernen	Kontor/Försvaret	Vandrarhem
20	Vattentorn		
21	F. d. Sjökartbyrån	Kontor o. undervisn.-lokal/Nord plan, Arkitekturmuseum, Konsthögskolan	Oförändrad/Nord plan Konsthögskolan
22	Vattenstånds- mätarhus	—	—
23	Instrumentkontrollhus	Verkstad/Sjöfartsverket	Repetitionslokaler m. m. för musik och teater
24	Intendenturförrådet	Förråd/Försvaret	Magasin/Centralmuseer
25	Kökhus inkl. panncentral	Kök/disponibelt	Rives
26	Kasern III	Kontor, förläggning/Försvaret; utställning/Moderna Museet	Övningslokaler m. m./Regionmusiken
27	Kasern III, annex	Markenterier, förläggning/Försvaret	Rives
28	Kasernslöjden	Verkstad/Försvaret	Annex till 29
29	Kökspersonalbyggnad	Bostäder, kontor/Statens konstråd	Kafé
30	Rustkammaren	Förråd m. m./Försvaret	Rives

Nr	Benämning	Nuvarande användning	Planerad användning
31	F. d. Sjövärns- kåren	Kontor/Försvaret	Rives
32	F. d. sjökrigs- skolan	Kontor/Försvaret	Användning anges ej
33	V. boställshuset	Kontor/Försvaret	Kontor/civilförvaltning
34	Ö. boställshuset	Mässar, bostad/ Försvaret	Oförändrad
35	Badanstalten	Bostäder m. m.	Kårlokaler m. m./ Konsthögskolan
36	Boställshuset	Bostad	Rives
37	Omformarstation	—	—
40	Kasern III, uthus	Förråd m. m./Försvaret	Rives
41	V. uthuslängan	Förråd m. m./Försvaret	Rives
42	Ö. uthuslängan	Förråd m. m./Försvaret	Rives
100	Styckekranen	—	—
101	Råseglarhuset	Förråd/Försvaret	Ateljéer, verkstäder m. m.
102	Minverkstaden	Verkstäder/Försvaret	Ateljéer, verkstäder m. m.
103	Torpedverkstaden	Verkstäder/Sjöfarts- verket	Ateljéer, verkstäder m. m.
104	Torpedförrådet	Verkstäder/National- museum	Verkstäder/National- museum m. fl.
107	Radioskolan	Televäxel	Rives
113	Panncentral	—	Rives
114	Tyghuset	Museilokaler/Östasia- tiska Muscet	Museilokaler/Östasia- tiska muscet, National- museum
117	Kanonverkstad	Förråd/Försvaret	—
119	N. fundaments- huset	Verkstäder/Konsthög- skolan	Ateljéer/Konsthög- skolan
120	S. fundaments- huset	Förråd m. m./ disponibelt	Ateljéer/Konsthög- skolan
121	Materialsckjul	Verkstäder m. m./ Birkagården	Rives
128	V. varvskansliet, annex	—	Rives
129	V. varvskansliet	Kontor/Invandrarverket	Kontor/Förvaltning
130	Ö. varvskansliet	Kontor/Statliga kom.	Kontor/Konsthög- skolan
131	Byggnads- departementet	Kontor/Statliga kom.	Rives
134	Sjöreservens kasern	Musiklokaler m. m./ Regionmusiken	Rives
135	Beckborg	—	Rives
136	Årboden	Förråd m. m./Birka- gården	Ej preciserad
201	Bostället 1	Bostäder	Oförändrad
202	Bostället 2	Bostäder	Oförändrad
203	Bostället 3	Bostäder	Oförändrad

Nr	Benämning	Nuvarande användning	Planerad användning
204	Kastellet	Kontor/Försvaret	Oförändrad
205	Kolskjulet	Förråd/Försvaret m. fl.	Oförändrad
206	Kruthus	Förråd/Försvaret	Rives
207	Fosforförråd	Förråd/Försvaret	Rives
208	Ammunitions- förråd	Div. förråd	Rives
209	Kanothuset	Div. förråd	Oförändrad
211	Musikpaviljongen	Musiklokaler/Region- musiken	Klubbhus
213	Bostället 1, uthus	Uthus	Uthus
214	Bostället 1, uthus	Uthus	Uthus
216	Bostället 2, uthus	Uthus	Uthus
IA	Moderna Museet		Museilokaler
IB	Moderna Museet		Kök, restaurang
IC	Moderna Museet		Museilokaler
ID	Östasiatiska Museet		Museilokaler
IIA	Konsthögskolan		Konsthögskolan
IIB	Konsthögskolan		Konsthögskolan
IIC	Konstnärlig utbildning		Konsthögskolan/ Designhögskola

Innehåll	Sid.
Byggnadsarbeten inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde	
Anslagsförslag m. m.	3
Departementschefen	18
Inredning och utrustning av lokaler vid universiteten m. m.	
Anslagsförslag m. m.	27
Departementschefen	36